

309721

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ అక్టోబరు నెల 30 వ తేది గురువారము

NO. 173

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర కార్తీక మాస శుద్ధ సప్తమి ౭.

సంచిక ౧౭౩

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర వివిధమైన నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి సంతమాత్రమున నయమగును. సులభ వెల 0-8-0 అణాలు.

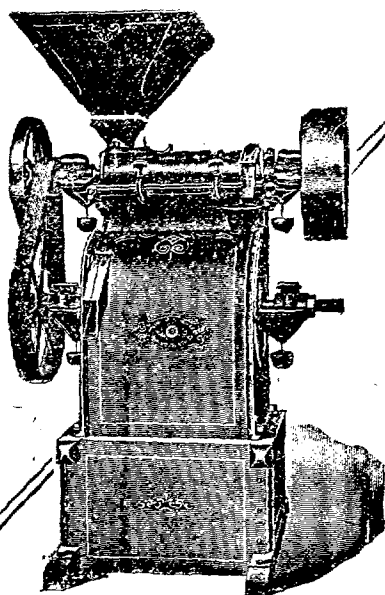
మోహిని తైలము రు 0-12-0

తామర తైలము 0-6-0

దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

Genuine Engelberg Rice Hullers

are in use in every Rice Milling District in India, and are giving satisfaction wherever installed.

We prepare and submit estimates for all sizes of Rice Mills equipped with Engelberg Hullers, and Shellers, and driven either by our own well-known Steam Plants or BLACKSTONE Liquid Fuel Engines.

Note.—Genuine Engelberg Machinery and the Spare Parts for same, can be had only from us, as we are Sole Agents and Distributors.

MARSHALL, SONS & CO. (India), Ltd., Engineers

9 Second Line Beach, Madras (P.O. Box 141)

and at BOMBAY, CALCUTTA, BEZWADA, LAHORE and TANJORE

నమ్మకము

నచ్చునది వెంటనే వాపీను పుచ్చుకొనెదము.

బంగారు, వెండి, రాళ్ళనగలు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

సగలవర్తకులు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, భూమిలోడను సరియైన ధర లకు విక్రయించబడును. తయారున లేనివాటిని అతి కి ఘ్రముగా కాలతామశములేక తయారుచేసి ఇవ్వబడు ను. ఒకసారి ఆర్డరుయిచ్చి నగలు తయారు చేసుకొన్న పనికి నమ్మకనివయము తెలుసును. (1842)

కాంక్షించుచున్న ఇది స్త్రీధర్మబోధిని యను పాటకము అంతకు ఇది విలీనమయినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ కేసు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కావ్యాలయము, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మిక్కిలి వుష్ణ శక్తిచుగ్గు యిడియో శక్తియనందు మెదడునకు చలువగలుగుట కును మాంద్యము నదలుటకును భూమికి క్రి హెయ్యటకును తలకెల్లకుల పరిశుభ యుగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయను కృతీపురుషునకును యుభయముగా

కామినియా ఆయిలు (కెప్టెన్)

తలకెండుకొలకు నూతన సౌందర్యమును కలిగించి వానిని చాగుగా మెరుకుట కనిన కేర్తు లేతలనూనెయందు కలవు. ముంకుడు పోగొట్టును. కోరికలులకు వట్టు నంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలచల్లదనమును కలిగించును. వని మెండ గుటలన కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన కాంతిని కలిగించును.

కామినియాఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషు లకును నెక్కుమందికి మహాశుభకారియ నొనరించినది. నేను ఏని నుపయోగించిచూడుదు.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 ఏ. పి. చాక్కి 0-5-0 అణాలు. మూడుబుడ్డు 2-10-0 ఏ. పి. చాక్కి రు 0-12-0 అణాలు.

సోలీ ఏజెంట్లు: ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమిక్సు కంపెనీ, 155, జుమ్మాచానీ, బొంబాయి. (D 126 W 100)

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

కైకలూరుతాలూకా కొక క్రొత్తవైద్యశాల.

(ఒకవిలేఖరుడు.)

ఈ తాలూకాలో ప్రస్తుతము కైకలూరు గ్రామములో కొకలాలోకం యొక్క డిస్పెన్సరీ యున్నది. ఈ తాలూకాలో మాత్రమే గ్రామములు ఉన్నవి. ఒక గ్రామములనుండి మరొక గ్రామమునకు 10 వాదాసాధ్యమేమియులేదు. కైకలూరు, తాలూకాలో సామాన్యముగా ఉన్నది. దక్షిణపు వైపున తాలూకాలోని చాలా గ్రామములు గలవు. ఆ గ్రామములను, కైకలూరు గ్రామమునకు మధ్య చాల ముందుకాలము పంటకాలము ఉండుటచేత, వానిని చాలామంది ప్రాంతీయ డిస్పెన్సరీలకు వెళ్ళుతారు. పోవుట చేత ను దక్షిణ భాగపు గ్రామములు కైకలూరు పోవుట చేత మిగిలిన సాధ్యములేదు. కర్షణములో కష్టము పడినట్లును ఇట్టిస్థితిలో తాలూకా ఒక భాగమునుండి మరొక భాగమునకు పోవుట యే దుష్టమై నవచ్చును. కొంతమంది వైద్య సాహాయ్యమునకు కయికలూరు పోవుట కంటే కష్టమే తెలియగలదు. మానవుడు ఏకాలమున వైద్యుల వ్యాధుల పాలనచే కష్టము. నవలములో ముందు నేనించిన యెడల కష్టము నవలముగలదు. అట్టి యెడలకాదు. కైకలూరును ఇంతకుముందు దొరకనామక గాని ప్రజలుగాని కలిపిపోవుట మిక్కిలి విచారకరమైన సంగతి. అంతేకాదు వైద్యము సర్వత్ర వ్యాపించుచున్నదను కారణముచేత ఆ యొక్క వైద్యమును వినిపింపించిరి. ఇప్పుడు గ్రామములలో భూమివలన చేతికాడిచి మారువారే కానించుటలేదు. ఇప్పుడు వ్యాధులకు కలకాలమునా విద్యుత్తును కడిచెను కర్షణ ఇతరులకు వానిని నయము చేయవారే లేరనుటకు మా గ్రామములే తార్కాణములు. ప్రజలు నిన్నునాములై అభివృద్ధి సుచరించుచున్నప్పుడు, పోషణలకు రాజ్య పరిపాలనలకు సర్వసంపదలను కలగజేసి అభివృద్ధి తిమిరమునుండి దూరపడి భూమివలన చేతికాడిచి కలయిన. ఇప్పుడే తాలూకా స్థితిని చూచుట కైకలూరు డిస్పెన్సరీ మొదలకాదు అందుకాని అట్టి సమయముగా ఈ నెల 18-వ తేదీన కచ్చివారు వారి తాలూకాలోని కొన్ని గ్రామములను జూచివారు. ఆ గ్రామముల కానిమేనన్ స్థితిగతిని మిక్కిలి ఖచ్చిత ప్రకారమున నిరంకు ఇట్టి ప్రజలముల ద్రిటిమ ప్రభుత్వమునకు ఉన్నవాయన నట్లు మాట్లాడినారు. నేనును డిస్పెన్సరీ తాలూకాలో మొదలగు గుడిపాటి వెంకటాచలపతి కంటులగారును వారిని దర్శించి మాతాలూకా దక్షిణభాగపు గ్రామముల కొక ప్రత్యేకపు కర్షణము వైద్యుల డిస్పెన్సరీని కల్పించి గ్రామములలో గాని కొంత కొల్లు గ్రామములలో గాని వెట్టింపుటకు కోరగావారు. తమకైకలూరు ప్రభుత్వము చేసెదమని నుంచి వచ్చారు. కలిసిందిలో వెట్టింపుటకు కోరకొల్లులో వెట్టింపుట మిక్కిలి క్రేతమగునని కల్పించుచున్నాను. మీరంగా కలిసింది తాలూకా మాన్యు సరిపాట్లలో నున్నది. దానికేరూపున ఈ తాలూకా గ్రామము లేమియు లేవు. దానికేరూపున తాలూకా గ్రామములు చాల గలవు, ఆ గ్రామములకు వైద్య సాహాయ్యమేమియు లేదు. కొంతకొల్లు దక్షిణభాగపు గ్రామములలో మధ్యమన్నది. వెట్టిగ్రామము క్రొత్తగా కొంత రాయల పోలెమునుండి ఉన్న పేరునకు కొంత కొల్లునుండి వింజయలకునకు చేయబడే యొక్క డిస్పెన్సరీను కొద్దకు జంక్షన్ అనుట చేతను ఇక్కడనే అట్టిస్థితిగతిగల ప్రాంతీయంగా కానినాము చేయుటచేతను, విలేజ్ వానికై కల్పించుట సిద్ధముగనుట చేతను, అన్ని విధముల మిక్కిలి సాధ్యముగల ప్రజలకును చేతను, క్రొత్తగా గ్రామములు, పాతకాలమునకు విద్యా విషయములను అందుకుచేతను, కొంతకొల్లు గ్రామము ప్రాంతీయము కొలదికాలములోనే కనీసముగలదను సమ్యక్ముగలదు. కయికలూరునుండి వైద్యులు కొద్దకువేరకునే గ్రామమునకు ప్రాంతీయము రాగలదు. ఆ కొద్దకువేరకు పడుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కైకలూరు డిస్పెన్సరీ తాలూకాలో మొదల అందటికి నేనుక విభాగము చేయుచున్నాను. అతడు! మాతాలూ దీనితాలూకా ద్రిటిమ ప్రభుత్వములో దీనిని ముడిపాడు. దీనినివిద్యుద్ధిని గుర్తి ఆలోచించు వారు తాలూకాలో చాలరక్తును. ఇప్పుడేకాదు కొంతకుండి వెట్టిమనుష్యులు తాలూకా విషయమై కనిచేయుచున్నారు.

వారి తాలూకాలో కొన్ని సాధ్యములు చేయించుట కైకలూరు డిస్పెన్సరీ తాలూకాలో డిస్పెన్సరీని కొన్ని డిస్పెన్సరీలను అందుచున్నాను. వానిలో న్యాయమైన వానిని తాలూకాలోకి తోడ్చుచున్నది బలముంది తాలూకాను ముందుకు దీనిని రాజమునకు కొరచున్నాను. పక్షపాతమునాంపక తాలూకా విషయములో గొంతయు అభిమానము కనీసము. ప్రస్తుతము క్రొత్తగా ప్రజలు చేయబడే వైద్య కాలము కర్షణలో విద్యుత్తును కమరందలు సానుభూతిని జూపుచు, అభివృద్ధిమున కనుకలముగ నవచ్చుచు ఇప్పించగలరుచున్నాను.

ఆంధ్రదేశీయ విద్యాలయము నెల్లూరు.

వైద్యాలయము యొక్క ప్రభుత్వ వ్యాపారములకు ప్రయోజనమును ఈ నెల 17 వ తేదీ సాయంత్రము 8 వైద్యుల డిస్పెన్సరీలకు అట్లాకి వారానామయ్యగారి ఆగ్రాసాధి కర్షణమునకు జరిగినది. ఈ పాతకాలములో గత విజయదశమి నాటినుండి చేయబడినట్లు, వెట్టింపుట మున్నగు కర్షణము చేయబడెను గలవిజయమునది. ఈ పాతకాలములో తయారుచేసిన యొక చేయబెట్టింపు ఒక బట్టింపు ప్రేక్షకులు తిలకించుటకు ప్రయోజనమును దుర్బలమునది. కార్యదర్శి ఓకంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు గత వస్త్రపు కార్యక్రమమును నివేదించిరి. అందు పాతకాలాభివృద్ధికి నెల్లూరు మండల వాస్తవ్యులు తోడ్పడవలయు ననియు, ప్రస్తుతపు విద్యావిధానము నుకరణగా లేదనియు దేశమందంతటను జాతీయ విద్యాలయములు వెలకొల్పినచోనే జాతీయభివృద్ధి నొందదనియు నుచిరి. బందరులోని జాతీయకళాకాలకు భోజ్యములోని మనాద్రి కేంద్రమునా తామరగారియొక్క కాంతిని కేతనమును ప్రమాణముగా తెలిసిరి. గత వస్త్రము విద్యాలయమునకు 1008-9-1 విరాళములపై వచ్చెననియు అందు 425-10-10 క్షయమైనదనియు తెలిసిరి. ఈ విద్యాలయమునకు ఒక కర్షణము విరాళముల నొసగిన ఈ క్రిందివారి యొక్క కేంద్ర క్రికీ కమ్యునికేషన్ కు తెలియవరచిరి. తూర్పు లూరు కనరామయ్యగారు 250 రెబవాద చంద్రకేర రెడ్డిగారు 250 మేనకూరు సీతారామరెడ్డిగారు 125 రెబవాద నందరరామరెడ్డిగారు 100 కంగల్లు రామరెడ్డిగారు 50 నూకలపాటి రామయ్యగారు 50 ఈ విద్యాలయమునకు ఈ మండల వాస్తవ్యులు మునుప 4, 5 వేల రూపములు విరాళముల నొసెగదమని వాస్తవ్యులను తెలిసిరి. పిమ్మట చుండురు వెంకట కృష్ణయ్యగారు దేశీయవిద్యకు గురించి చక్కగ నుపన్యసిరి. వారు తమ యంతస్థానములో సాధ్యమైనవిద్యావిధానమునకు జాతీయ దృక్పథాల తారతమ్యమును చక్కగా బోధపరచిరి. స్వదేశీభక్తియును గురించి ఉద్బోధించిరి. పిమ్మట ఏకవిద్యయనునది గురించి యెక, రామచంద్రరావుగారు ఉపన్యసిరి. తరువాత కొందరు విద్యార్థులు కొన్ని దేశీయ గీతములను బాడిరి. పిమ్మట కలబరగి వెంకటరమణ కవిచే వ్రాయబడిన పద్యములను సంకం కానకీరామయ్యగారు చదివిరి. ఈ వార్షిక కేంద్రమునకు ప్రేక్షకులుగావచ్చిన నెల్లూరు వెంకట రామసాముగారు దేశీయవిద్యాలయమునకు కావలసినవినుట ఆచారమున తమ స్వగ్రామము పోట్లపూడిలో వెలకొల్పియును స్వదేశీకేంద్రాగారములో యాహయ 15 ముందునెలల ప్రకారము జరుగదని యందు భవమునకెట్టి ఈ విద్యాలయమున కొనగదమని వాదనమునెచ్చిరి. అప్పుడు తమ యంతస్థానములో ఇట్టి దేశీయ విద్యాలయములు వృద్ధియొసంగని మనశ్చేత మభివృద్ధి నొందదనియు ఇప్పుడుదేశీ దేశమందంతటను స్వదేశీభిమానము పెంపొందుచున్నదనియు నుచిరి. పిమ్మట మంత్ర మంత్ర భవములతో సభ ముగిసెను. — తురవాసి.

చెలికాని సూర్యారావుగారి అత్యద్భుత మగు పాముమందు.

అయ్యో, కాకినాడ జిల్లాలో మిడింగు సమయమునందు కాకినాడ దోరన్న ఈంద్రపాలెము వానిని నాగురామ కరణ స్వపాదపిచ్చు చుట్టుకు సిద్ధముగానున్న వానిని మంచముపైకి ఆనుకట్టికొని డిస్పెన్సరీ మండ్రగాండ్లయొక్క కోకరుగున దీనిని పోవుచుండిరి. మిడింగు చోటలో

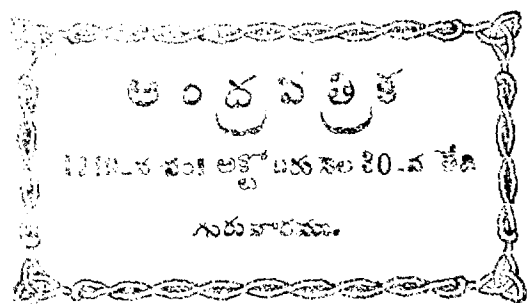
నుండి దిల్లూటి కర్షణగారు జనసంఖ్యలతో ఆలచి తోహదావిడిగా పోవుచున్న గుంపులకాని అత్యమయో ప్రమాదకరమున అచి సంగతి తెలిసికొనిరి. ఈసంగతి ప్రసిద్ధులు శేషగిరిరావుగారు తెలిసికొని తమయొక్క సూర్యారావుగారి పామును దున్నుచు చెప్పి వెంటనే బంట్లోను కుంపి యింటినుండి తెప్పించుచు తాళమునిచ్చిరి. బంట్లోను తేజగతు కర్షణగారు క్రమమునక నైకముగా వైద్యులు. మండ్రకట్టించి. అతడు వెంటనే మూర్ఛించి తేనిన వానితలె లేచి మూర్ఛించెను. రెండునిమిషములలో ఇదంతయు జరిగినదని కర్షణగారు తెలిసెచ్చి చెప్పి నభివృద్ధి తెల్లరు ఆకర్షణము నొందిరి. అంతలో ఆహ్వానముననే అతడు గుంపుతో ముందు నకున అతనిని తీసికొని వైద్యుల మంచము వెయిరుపొంగులు వెంకటయ్యగారు. అతనిని లోకలికిపించి యుగ, ప్రాదున్న పాములో, పామును క్రొక్కెరిననియు అచి కనెను లేచెనది అనియు తాను ఇంటికి వచ్చి తిరిగి మూడు గంటలకు అత్యమమునకు వైద్యులు, అక్కడనే యుండిన యాహము కర్షణ చుట్టుకేసికొని కరణమును బలవంతముగా దానినాద దీసికొనియు పిమ్మట స్వపాదపిచ్చుననియు తెల్పెను. అక్కడనున్న కర్షణ సభకర్షణ భాంకి విజయ తనస్థియదారు ప్రియమున్నగు నభివృద్ధి తెల్లరు ఆకర్షణము నొంది ప్రతివాదయొక్క ఈ ముందునైనది యే ర్షణముచేసికొని ఆహ్వాన మెంబరుగా అక్కడనే యున్న ఆయన సోదరులు చెలికాని లచ్చారావుగారిని ఒక్కొక్క. దర్శనము చేసికొనిరి. వారందుల కంగిరించిరి. ఈ మండ్రకట్టింపుగా నెనగవరకు. ఇది ప్రతియింట నుండదగినది. ఇది ప్రాంతీయమునకా పాద కట్టి పాములకు తేజగతు మాద ఉపయోగించునట. కలయవాద చెలికాని సూర్యారావుగారికి గాని లచ్చారావుగారికి గాని వ్రాసిన ఉచితముగా బడయగలకు — లక్ష్మీనరసాపురము, గోదావరిజిల్లా. — డి. బోర్డుమెంబరు, సి. డి. రావు.

రెడ్డిగారు రాజగోపాల గ్రంథ నిలయము:—కృష్ణా జిల్లా తిరుపా 6 తాలూకా రెడ్డిగారు రాజగోపాల గ్రంథనిలయ వార్షిక కేంద్రము ఈ నెల 25 వ తేదీన చంగల్లు మూర్షణారాయణరావుగారు యాహమస్థానమున జయప్రదముగా జరిగెను. మునుప 400 మంది ప్రజలు సమకూడిరి. కార్యదర్శి శేషరావు కేంద్రరావుగారు 1918 సంపు ఆదాయ వ్యయముల రిపోర్టు చదివిరి. చిన్నించిన వెంకయ్యగారు భాండాగారమును గురించి ఉపన్యసిరి. ప్రస్తుతపు కార్యక్రమము అయ్యదేశర లక్ష్మీనరసింహారావుగారు గుంటూరు ప్రయినింగునకు వెళ్ళుచుండుటచే వారి స్థానే పిమ్మట వెంకటరెడ్డిగారు నియమించుచిరి. రాజగోపాల గ్రంథాలయ భవన సమాజమునకు 5 గ్రామములు తిరిగి ఆంధ్ర జాతీయ కళాకాలకు పోగుచేసిన దీనిని భిక్ష 20-12-0 లు కళాకాలకు పంపబడెను.

వీరుకొలుపు:—బందరు నలు అసిస్టెంటు సర్జన్ డి. అప్పలవారాయణ నాయుడుగారిని రాజువేలూరుజైలు ఆసు క్రికీ బందలయించివారని తెలుపుటకు చాలా ఎంతించుచున్నారము. వీరు మూడుసంవత్సరములనుండి యీ యానుకృతిలో కనిచేయుచు తమ యంతస్థాన విభజనలను కొంతస్వభావములను పురజముల మన్ననలకు పాత్రులైరి. వీరిబదిరి సందర్భమున రాయవరపు గంగయ్యగారుగారు ఒకగొప్ప రోటించుచు కాంచిరి. వీరు 22-వ తేదీ సాయంత్రం మేలులో వైద్యులు. ఆ సమయమున కంబాల బోగయ్యగారు కృష్ణారావు రాయయ్యగారు ముగిందకు పారప్రముఖులను నాయుడుగారిని స్మర్యగాన నమోత్సరములతో సాగనందిరి. — ఒక విలేఖరుడు.

పులివేట:—గతకారములో మందసా రాజుగారు మచల, అనెడి పేరుగల 11 మూరలు గలిగిన యొక పెద్దపులిని నిమిషమాత్రమున కొట్టివేసిరి. రాజుగారు గతసంవత్సరము నుండి చెన్నపట్టణములో ఇండియా ఫోర్స్ డెట్టు వెంటు కర్మలోగా నున్నందున సదరుపులి, మందసా, బుడారసింగి, మరంగి, పెద్దభిమడి. కంగయరా జమిత్ దార్ల అడవులలో మునుప 20 మంది మనుష్యులను ఆవులను ఎడ్డను దున్నుచుండు తినివేసెనది. రాజుగారు పులివేటలో నుప్రసిద్ధులు. ఇంతకు చిరుకలకుండ 25 పెద్దపులులను చంపిరి. కొంతకొల్లు రెండు పులులను మక్కలపల్లె కట్టివెట్టి వెంచుచున్నాడు.

నేతితోనే చేయబడును.

ఆంగ్లప్రభుత్వపు తీర్మాన మోడిపోవుట

పార్లమెంటున భూమి సారాంశమున పెంతునే, ప్రభుత్వమున కక్షయము కలిగినది. విదేశ నాకాధికారులు బ్రిటిషు లేవు తీరములలో తమ నాకలను నడుపుకొనవచ్చునని, యను విషయము గూర్చి, పార్లమెంటున భూమి నిర్ణయించవలసి వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారు, ప్రైవేట్ యజమానులకు నూత్రము అంగీకార మొసగుట కిదివరకంగీకరించిరి. ప్రైవేట్ వారిని గూర్చి మాత్రము పార్లమెంటు సభాసభ్యులమును మాన్యువలె నని, ప్రభుత్వమువారు రక్షణవలసివచ్చెను. లేదా, ప్రైవేట్ వారిలో తేలిక ఏర్పాటును ప్రభుత్వము రద్దుచేసి కొనవలెను. ప్రభుత్వపు సూచనకు 185 మంది ప్రతిపూలముగను, 113 మంది అనుకూలముగను ఖ్రాటు నిచ్చుటచే, నక్ష్యుడి యోజిపోయెను. యూనియన్లులో చాలమంది ప్రతిపూలముగ ఖ్రాటు నిచ్చిరి. వీరిలో లేబరు పార్టీ వారును, ఆస్పిక్తులమువారును, గలసిరి. ప్రస్తుతస్థితిని గూర్చి యోచించుటకు 27-వ తేదివరకు, పార్లమెంటున భూమి నిలిపివేయవలయునని బోనార్ల గారు కోరిరి. బోనార్ల గారి సూచన ఎల్లరచే నంగీకరింపబడెను. ముం దేమి జరుగునని ఎల్లరును విలక్షింపక మానరు. ఆంగ్ల దేశమునుండి తంతి పార్లమెంటు దేశమున కావ్యముగ చేయవలయుటచే, ఎప్పుటి సమాచార మున్ను తేలియుట లేదు. ప్రభుత్వమువారి తరుణమునందు ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొందురా? లేక, క్రొత్తపరిస్థితులను లెక్కచేయుదురా?

ప్రస్తుత ప్రభుత్వ సూచన మిదివరకొకమాట ఓడిపోయియుండెను. లేబరుకుమువారు, స్త్రీస్వాతంత్ర్యకావనమును ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారు శాసనము నడిపించిరి. తమకు శాసనము కామయ్యవలె నంగీకరింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు మాత్రము అక్షయము నపుడు లక్ష్యపెట్టలేదు. దేశాభిప్రాయము నడుగలేదు. తమ లక్ష్యకామమును విస్మరించలేదు. ప్రభుత్వసభ్యులలో సభికసంఖ్యాకులు వేరొక వనిలో నిమగ్నులై యుండుటచే, వరాజము కలిగినది, వారు సమాధానము చెప్పిరి. ఈమారు గూడ, ప్రభుత్వమువారు రలులనే సంత్సృష్టించెదరా? చెందెదరనియే దోచుచున్నది. నిజ మాలోచించిన, ప్రస్తుతపు బిల్లు విశేష వివాదగ్రస్త మయినది గాదు. దానిపై గమనముచేసిన భూభిప్రాయములు, ప్రభుత్వపు నిలకడను నిర్ణయించునని వోచెను. అటులని, ప్రభుత్వపు అక్షయము గూర్చి ఉపేక్ష చేయుటను వలనుపడెను. యూనియన్లు ప్రభుత్వ మేతీరున గోసె, గొట్టలమందలవలె నాతీరున సభ్యులను నిచ్చుటను మానివైచి రని తేటతెల్లమగుచున్నది. చాలకాలము క్రిందటనే, కొయలిగను కక్షమున దృఢసంయోగము వలుచబడిన సూచనలు గన్పట్టెను. సంగ్రామము తీవ్రరూపము దాల్చినపుడు, దేశ మంతటలహములను విస్మరించి

ఏకక్షముగ కలువ వలసిన యవసరముగలిగెను. అట్టి యవసరముకొరకే, కొయలిగను ప్రభుత్వముదృఢించెను. సంగ్రామము కొంత కాలము క్రిందట జయప్రదముగ ముగిసెను. సంగ్రామ విజయ కారకులయిన, కొయలిగను ప్రభుత్వము వారిపై ప్రజలు సంగ్రామము ముగిసిన వెంటనే కృతజ్ఞత జూపుట సహజము.

వెనుక జరిగిన ఎన్నికలలో, ప్రజలకృతజ్ఞత వెలుబుచ్చబడెను. సంగ్రామపు గడబిడలు, వారి మనోదృష్టినుండి ఇప్పుడు తొలగుచున్నవి. అంతరంగికసమస్యలపై దేశపు దృష్టి ఇప్పుడధికముగ నిలిచియున్నది. లేబరుకుమువారి సమ్మెకట్టులు, కొంత కాలము నుండియు ప్రజల మయ్యెను. సంగ్రామానంతర సమస్యలు, శీఘ్రపరిష్కారమునకై వేచియున్నవి. బీదలకు వసతిగృహములను నిర్మింపవలయును. వారి దుష్ప్రీతిని తాగుచేయవలయును. ఇంటినే, సామోధరణమునకు సంబంధించిన సమస్య లనేకములు పరిష్కారముగా వలసియున్నవి. యూనియన్లు లిట్టి పనులకై ధనము వ్యయముగలు కంగీకరింపరు. లామడుజాజ్జి గా డివివరకు, సంఘసౌష్ఠవమునకు బూనెన మని వాదనముల జేసియుండిరి. ఆ వాదనములను వెంటనే చెల్లించక తప్పదు. లేనిచో, లేబరుకుమువారి వర మధికమగును. లామడుజాజ్జిగారు తమయిచ్చు వచ్చినటులు చెరించుచో, ఇంతవరకును సతనికి చేయూతనొసగిన యూనియన్లు వారిని విడనాడి తీరెదరు. లామడుజాజ్జిగారి కార్యక్రమాలకు యూనియన్లు లసంతృప్తులగుచున్నారు ముందుకుపోయిన నయ్యి, వెనుకకు బోయిన గొయ్యివలె, లామడుజాజ్జిగారి పురు సంచరించుచున్నారు. ప్రస్తుతపరాజయమునకు కారణమయిన, ఎలయచ్చుబిల్లు అంతముఖ్యవిషయము గాదు. దీని కొరకై ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు, మంత్రవర్గము పూరించిన తెలియుచున్నది. కొంతమంది పార్లమెంటు సభ్యులకును, ప్రభుత్వమువారికిని, ప్రపంగము జరిగెను. 27 తేదిన గూడెడి పార్లమెంటున భూమి, ప్రైవేట్ వారికి కోపము గలుగకుండ వేరొక క్రొత్తకాజును చేర్చవలయుననియు, పార్లమెంటు సభ్యుల ఆక్షేపణల నది త్రోసిపుచ్చు గలుగు ననియు, ఉభయులును అంగీకరించిరి.

దీని ననుసరించి, ప్రస్తుతపు బిల్లుండి ఏదియో యొక విధమున తొలగిపోవు నని యూహించవచ్చును. కాని, ఆర్థికసమస్య మాత్ర మటుల సులభముగ పరిష్కార మగునది గాదు. సంగ్రామ పరిస్థితుల మూలమున వాణిజ్యమునకు భంగము కలిగెను. ఆహారపదార్థముల వెలుబు హెచ్చెను. ఆహారపదార్థములపష్టయి తగ్గిపోయెను. యుద్ధమునకు మితిమీరిన వ్యయ మయ్యెను. ఆంగ్లదేశము స్వంత వ్యయమును భరించుకొనుటయే గాక, మిత్రమండలికిని అధినివేశ రాజ్యములకును ఋణముల నిచ్చెను. ఇవి పెద్దముత్తము లగుటచే త్వరలో తీరుట కష్టము. జర్మను ప్రభుత్వమువారియవలసిన నష్టపరిహారము నెంతవరకు రాబట్టుటకు ఏ లగునో తెలియలేదు. ఇట్టి స్థితిలో నార్థిక వ్యయమును తగ్గింప మని, ప్రజలు గగ్గోలు పెట్టుటలో వింతలేదు. రుమ్మనుండి, ఆంగ్ల సైన్యములు మరల్చబడినవి. దీనికితోడుగ, ఐర్లెండుసమస్యను గూడ వెంటనే పరిష్కరించుచో, ఐర్లెండులో నిలువగ నుంచబడిన సైన్యమును వ్యయభారమును చాలవరకు తగ్గింపవచ్చునని, యూనియన్లు వెలుబుచ్చిరి. ఇది గాక, ప్రభుత్వశాఖలలో, అవసరము లేని యుద్ధోగులనేకులు గలరు. వీరి సంఖ్యను తగ్గించుచో, వ్యయమింకను తగ్గవచ్చును. ఒక

వంకవ్యయమును తగ్గింపవలయును. వేరొకవంక విద్యాభివృద్ధికిని, సంఘసౌష్ఠవమునకును, సైన్యమునుండి వదిలివేయబడిన వారి దీవనమునకును, వలయు వ్యయమును ప్రభుత్వమువారు రధికముగ వ్యయమునకు వలసియున్నారని ఇట్టి సంక్షిప్తసమస్యను పరిష్కరించుటలో ప్రభుత్వమువారు చాల నేర్పు జూపవలసియున్నారు. ఇందు విషయమై పార్లమెంటున భూమి తీవ్రముగ చర్చ జరుగవచ్చును. దీనిలో ప్రభుత్వమువారు విజయములై బయల్పడి లేని మరొకకాలము పరిపాలనమును కొనసాగింపవచ్చును. భావిస్థితి ఎటులుండునో, కాలమే నిర్ణయించును.

అస్త్రేలియా: స్వయంనిర్ణయాధికారము

ట్రెస్సు ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక ఈ క్రింది రీతిని వ్రాయుచున్నది:

“ప్రజలు తమ పాలకులను ప్రవాసమున కంపెనీ విచిత్ర విషయము, అస్త్రేలియాఖండపు ఉత్తరభాగమునుండి విసవయ్యుచున్నది. ప్రజ లిట్టి విచిత్రచర్యకు గడుగుటకు, ఆ భాగపు పరిపాలనా దుస్థితియే ముఖ్యకారణము. ఈ భాగపు చారిత్రమును పరిశీలించిన, సందర్భములు తెలియ గలవు. 1803-వ సంవత్సరపు రాయల్ లెటరును పేటౌటు ప్రకారము, న్యూ సౌత్ వేల్సులోని కొంతభాగము దక్షిణపు అస్త్రేలియాకు కలిపి వేయబడెను. 1901-వ సంవత్సరమున సాంఘాతిక పరిపాలన మేర్పడగనే, యీ ప్రదేశము దక్షిణ అస్త్రేలియాలో కాక భాగముగ పరిగణింపబడెను. దీనికి రాష్ట్రసభ్యుల ఎన్నికలలోను, ఛెడరలు పార్లమెంటుసభ్యుల ఎన్నికలలోను, హక్కు కలిగెను. 1906-వ సంవత్సరమున నిర్మించబడిన శాసనము ప్రకారము, కామనువెల్లుకు ఏ రాష్ట్రముయినను తనలోని ఏ భాగమునైనను వదిలివేయవచ్చునని ప్రతిపాదించబడెను. ఈ ఏర్పాటుక్రింద కామనువెల్లుకు, దక్షిణ అస్త్రేలియాకును జరిగిన ఒడంబడికలో, పై భాగము కామనువెల్లుకు బోధనలు 1907-వ సంవత్సరమునందంగీకరింపబడెను. 1911-వ సంవత్సరమున పై ఒడంబడిక ప్రకారము బ్రాన్సుఫరు జరిగెను. అటుపిమ్మట, ఈ భాగమున కేరాష్ట్రమునందును స్థానము లేక బోవుటచే, రాష్ట్రసభలకు గాని ఛెడరలు పార్లమెంటునకు గాని సభ్యుల సంపుటకు ఏమిగలుగక పోయెను. దీని నొక రాష్ట్రముక్రింద నిర్మించుటకు, తగిన జనబాహుళ్యము లేక యుండెను. అందుచే ప్రాతినిధ్యము లేకుండ, వన్నులను చెల్లించుచున్నామని, ఈ భాగమువారు గురియసాగిరి. వీరి కష్టముల గూర్చి సానుభూతి దెలుపవచ్చును గాని, వీరి వలంబించిన దౌర్జన్య మార్గములు మాత్రము, అనాలోచితముగ నున్నవి. దీనిని బదులో జరిగెడి ఎన్నికల వరకయినను వీరు వేచియుండి, తమకు గల కష్టములను ప్రభుత్వాధికారులకు నివేదించి యుండినచో, వీరి కష్టములు గట్టెక్కడివి.”

బొంబాయి హైకోర్టు తీర్పు

యంగు ఇండియాపత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది:

“సత్యాగ్రహ న్యాయవాదుల గూర్చి, బొంబాయి హైకోర్టువారిచ్చిన తీర్పు మిగుల అసంతృప్తికరముగ నున్నది. ముఖ్యసారాంశము నది విడచి పెట్టెను. తీర్పు ననుసరించి, న్యాయవాదులు శిక్షితులు గావలసియుండ, శిక్ష నిలిపివేయ

బడెను. న్యాయవాదులు పశ్చాత్తాపమును చూపలేదు. ప్రజలకు దెలిసినంతవరకు, అవసరము గలుగుచో, వారు సత్కారము కడతీ నెపుడైనను నవలంబించెదరు. న్యాయవాదులు స్వప్రభుత్వము గోరిరిగాని, కోర్టువారి దయను గోరలేదు. ఇప్పుడు జరిగిన ప్రకారము వారి స్థావర మెక్కడనో తెలియకున్నది. న్యాయాధిపతులు సూచించిన సూత్రములు, సంశయాస్పదములు, "లా" వలన జీవించెడి వారు, న్యాయబద్ధులై యుండవలె నను వాక్యమున కర్థమేమి? కోర్టువారి యాగ్రహము నకు బాత్రము. గాకుండ, ఏ న్యాయవాదియు శాసనాతిక్రమణము గాంపకూడదనుచో, అభివృద్ధి కవకాశమే లేదు. అక్రమ శాసనోద్ద్రవములను, న్యాయవాదులే విశేషముగ గ్రహించగలరు. శాంతి మార్గమున వారట్టి శాసనము సత్కరించుచుచేసి, దౌర్జన్యకర్తల కవకాశముండదు. న్యాయవాదులు న్యాయమునకును స్వాతంత్ర్యమునకును సంరక్షకులుగనుండి, అక్రమ శాసనములు జారకుండ జూచుట వారి ధర్మమై యున్నది. హైకోర్టువారు, ధనార్జన దృష్టి ననుసరించియే, న్యాయవాదవృత్తిని వదిలివదిరి. న్యాయవాదుల యొక్కయు న్యాయాధిపతుల యొక్కయు వరసర ధర్మముల గూర్చి తిన్నగ కనుగొన లేక, బోయిరి. న్యాయవాదులు, తిరిగి కేసును ఫయిలులో జేర్చించి, మరల వాదించి, అంత్యనిర్ణయము గోరవలెను అదృష్టవశమున న్యాయాధిపతు లట్టి మార్గమున కవకాశమును విడచిపెట్టి."

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల స్థితి గూర్చి, అచ్చటి ప్రభుత్వమువారి రేపరచెడి విచారణ సంఘమువారు విచారించెదరనియు, హిందూదేశ ప్రతినిధు లిరువురు ఆసంఘమున సభ్యులుగ నుండు రనియు, సర్ రాబర్టుసరుగా రొకరును, శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు రొకరును ఆయిరువురుగ నుండవచ్చుననియు, హిందూదేశమున వార్తలు వ్రాసెడి వడి ఆత నుద్భవించజేసెను. కాని, ప్రభుత్వకార్యదర్శిగారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిద్వారా తెలిపిన వార్తవలన, ఈ యాశలన్నియు నడుగంటుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు, విచారణసంఘపు నేర్పాటుకు ప్రస్తుతము నిలుపుదల జేసిరట. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారు, భారతదేశ ప్రతినిధు లిరువురు విచారణసంఘ సభ్యులుగ నుండవలెనని, కోరినమాట య సత్యముట. విచారణ సంఘము వారికి లోడ్డుపటకు మాత్రమే, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధుల నిద్దరిని పంపెదరని, కార్యదర్శిగారు వ్రాసెరట. యూనియను ప్రభుత్వమువారి రేపరచెడి విచారణ సంఘము వలన మేము గలుగదనియే, భారతీయులు దలచుచున్నారు. ఇందుకు దోడుగ వాణిజ్యపు హక్కులగూర్చి మాత్రమే విచారణ జరుగునని వదలి వ్యాపించుటచే, మంత నిరుత్సాహము గలుగుచున్నది. వీటియన్నిటిని మించి సంఘనిర్మాణమే నీటివీ వేసుబడుటయు, భారతదేశ ప్రతినిధుల కా సంఘమున స్థానముండకుండుటయు వాడ, భారతీయుల కెట్టిలాభము గలుగదని స్పష్టమగుచున్నది. భారతీయుల స్థానము స్వదేశమున బలపడినగాని, విదేశములందు వారి కుచితస్థానము లభింప నేరదు.

రవీంద్రనియువదేశము

రవీంద్రుడు బొమ్మంజీగారికి వ్రాసిన లేఖ, ఆత్మకరిశోధనమున కవకాశము గలుగ జేయుచున్నది. విదేశములలో మననాయకులు హిందూదేశస్థితి గూర్చి క్రబోధము గావించు చున్నారు. అంగ్లేజీయులు నీవు దావరించియున్న కరిస్థితులలో, హిందూదేశ సమస్య గూర్చి బ్రిటీషు వారింతగ శ్రద్ధ వైకొందు రని చొచ్చుచు, కాని రవీంద్రుడు దెలిపినటులు హిందూదేశము ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుటకు మన మింకొక మార్గ మవలంబించవలసి యున్నది. భారతీయులు తమ నిర్మాణశక్తిని బాగుగ వినియోగింపవలయును. జీవిత శాఖలన్నిటియందును, అభివృద్ధికొరకై ప్రయత్నింపవలయును. దేశము నావరించియున్న విచారిత కరిస్థితులచే, క్రబలదృష్టి యంతయు నిడివరకు రాజకీయ విషయములందే ముగ్గుమై యున్నది. కాని, దేశపు సాంఘిక, నైతిక, మత ఆర్థికాభివృద్ధికొరకును, విద్యావ్యాపనము కొరకును, కళల యభివృద్ధికొరకునుగూడ దేశీయులు ప్రబల ప్రయత్నముల గావించవలసి యున్నారు. భారతీయులు స్వీయ సామర్థ్యమును ప్రకంచమునకు వెల్లడించవలసియున్నారు, కేవల యాచకకర్తత్వి, రవీంద్రుడు దెలిపినటులు, గౌరవప్రదము కావాలదు.

మైసూరు శాసనసభ

నిన్నటిదినము జరిగిన మైసూరు శాసనసభలో, శాసన నిర్మాణ కమిటీ సంఖ్యకు 21 నుండి 20 వరకు హెచ్చించవలయు ననియు, ప్రతి జిల్లాకును ప్రతినిధి యొకరుండవలయుననియు, ప్రభుత్వసభ్యులగు హాస్సేరు గారు నువాదించిన చట్ట మంగీకరింపబడెను. పాతుబకో సభువు సూచనల ప్రకారము మున్ముందు బ్రిటీషు హిందూదేశమున, ప్రతిమండలమునకును శాసనసభలో ప్రాతినిధ్య ముండును. ఇట్టి సంస్కరణము, మైసూరు రాష్ట్రమునందపుడే ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రాల్లను స్థానికసంఘముల మూలమున గాక, క్రబలు సరాసరిగ నీయవలెనని, బసవయ్యగారు తెలిపిరి. వీరికోర్కె మిగుల సమంజసమయ్యదనుటకు సందియములేదు ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారు మున్ముందు చాలోచించెదరని, హాస్సేరుగారు బహువిధి. ఈ సంస్కరణమును, మైసూరు ప్రభుత్వమువారి రెండు తర్వలో నెంకొల్పిన, రాష్ట్రమున కంతటి లాభకరము.

క్రొత్తదిక్కు

యెమ్మపై సముద్ర నిరోధమును విధింపవలెనని, మిత్రమండలి వారు దలచి, తలసభదేశముల యొక్కయు, జర్మనీయొక్కయు సాయమునుకోరిరి జర్మను జాతీయసభలో, విదేశముత్రిగా రుపస్య సిండుచు, జర్మనీదేశ మిదివరకే ఆలిఖాధచే కృంగియుండుటచే, యెమ్మపై బాధపడు లోను గావించుటకు సమ్మతించదనియు, యెమ్మకు ఆహార వదార్థములు లభింపనంతవరకు అందలి క్రబలు బాల్లివిసము నెదిరించుటకు శక్తియుతులు గావాలనియు, అందుచే మిత్రమండలివారి కోర్కెకు జర్మను లంగీకరింపవలరనియు, నుడివిరి, సాంఘిక వాదులు వీరిసూచన నంగీకరించిరి. తమ యాజ్ఞల ననుసరించు నటుల, మిత్రమండలి వారు జర్మనులపై నేమి చర్య దీసికొందురో చూడవలసియున్నది.

స్థానికాది వార్తలు

మద్రాసు డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీ బిల్లు:— ఈ బిల్లు, నవంబరు 19-న తేలిక సమావేశమున చెన్నపురి శాసన సభయందు చర్చించబడుటకు మాన తెలియచున్నది.

శ్రీ. మ. తి. సే. చక్ర సమావేశము:— శ్రీ శుక్రవారము సాయంత్రము 6 గంటలకు కన్జెక్రామానుజవాడు గారిచే "విభిషణకర్తావతి" మరకథాకావ్యము జరుగబడును.

శవమును కెనుట:— కలకత్తా నగరమున కార్మికుల పుష్కరము జరిగినందున కడపరాజునకు కొంత కొక శవమును శిశుకామరకు కొనిరాగా యిద్దరు సన్యాసు లాకరమును పట్టి చీల్చి కొంతభాగమును తిరిగి ప్రకటించబడినది.

ఇండియన్ బ్యాంక్ బ్రాంచి:— నవంబరు 1-6 తేదీ కనివారం సాయంత్రము 6 గంటలకు మైలాపూరునందు, కపాలేశ్వర కోయిల్ ఉత్తర మాదవధి యందు 17-6 నెంబరు గృహమున ఇండియన్ బ్యాంక్ బ్రాంచ్ మైలాపూర్ బ్రాంచియొక్క ప్రారంభోత్సవము జరుగును. సర్. పి. యస్. కలస్వామియ్యగారు అగ్రాధికారిత్వము వహించెదరు.

తంత్రివార్తలు:— విదేశ తంత్రివార్తల యొక్క విషయగ ఆలంబముగ బహుళక జేయుటకు. బొంబాయికుండి లండనుకు నిండువార్షి ఆర్జిని 8 1/2 దిశములు బొంబాయికుండి లండనుకు అర్థవార్షి డిఫర్ల 4 1/2 దిశములు. లండనుకుండి బొంబాయికి నిండువార్షి ఆర్జిని 8 దిశములు లండనుకుండి బొంబాయికి అర్థవార్షి డిఫర్ల 4 దిశములు.

ఒకధర్మచారులము:— చెన్నపురియందలి శుభ్రవర్ణ ఆమెయ్యార్ నటనకు కొందరు, అక్టోబరు 21-6 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు రాజుని తియ్యబడెనను "వీరావతి" నులోవనము" అని నాటకము ప్రదర్శించెదరు. ప్రధాన పాత్ర సాహెబు పి. సంభాష మురళియ్యగారి చేత ధ్యానికారి భారము వహించుచున్నది. గొ. న్యాయమూర్తి జి. వి. శేషగిరి ఆశ్రయ గారగ్రాసనాధికారిత్వము వహించెదరు.

రేటుపేయ్యనభ:— భీమవరము, ఆశ్వారామం రేటుపేయ్యన ఒకవర్ణదేవీ. హైగ్రేడ్ రకీ. క. భాద్యం ఆయ్యంగారు ఆగ్రాసనాధికారిత్వము వహించి, శరధక్రక సంపాదకుడగు కల్యాణ ముందు మొదలియాకగా రుద్రాపు నుడిసివర్ ఎన్నికల విషయము ప్రకటించిరి. 29 వ డిసెంబర్ కమిషన్. ఉపవికి ఆర్జిన్సును జీవి గోపాలరామ మొదలియారు గారికి సహజ మొదలియారు సభవా రందరు ఏకగ్రీవముగా తీర్చావలెనది.

గ్రామోన్యాయులు:— వీరి గూర్చి, అవధవజ్ఞులొకరు వ్యాపక గ్రంథము మాకు వియ్యవ్యా మంబుడినది. మున్ముందు గ్రామోన్యాయుల వ్యాపక సమీక్ష కష్టములును వర్ణించబడినది. గ్రామోన్యాయుల కష్ట ఆలకు నివారించుటకు, ప్రభుత్వమువారు పూని పునాదిపైట్టి గ్రామోన్యాయులకు రక్షింపవలయుననియు, గ్రామోన్యాయుల తమ స్వత్వములకు కాపాడు కొనుటకు విశేషత్వముతో కృషిసమకలయించియు, దేశవలెను. గ్రామోన్యాయుల కష్టములు కడలకు గట్టిపటుల జేర్చివలెనది యందుకుచే, ఈ గ్రంథమును చదువువారు నిజమును ముఖ్యముగ నెరుగు గలుగుచును.

గడ్డె రంగయ్యనామని ధర్మ సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథాలయము:— 68 వరకము త్రిశుష్కవీధి, విద్యాలయము బాల్లిబుత్త, మద్రాసు:— నై ప్రాధానము శాస్త్రవిద్యాసాధము క్రింద బంధువులవాస్తవ్యులను మ-రా-శ్రీ కోవల్లి హనుమంతరావుసంతులు ఎం. పి. బి. ఎల్. గారు జాతీయవిద్యకు గూర్చి యీ నెల 21 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 6-80 గంటలకు గ్రంథాలయభవనమున నుపస్య సింతురు. అగ్రాధికారిత్వము వహించుటకు మ-రా-శ్రీ గా. హరినాథోత్తరరావుసంతులు ఎం. పి, గారు దయచేసి నడచులించిరి.

విచిత్రతంత్రవార్తలు

[రైతు - పక్షి]

ఇంగ్లాండు

బూరో నెటు బిరుదము.

లండను, అక్టోబరు 24:- రైతు ఆవరణలలో నర్తకాన్ని స్వీకారము చేసే గురికి బూరో నెటు బిరుదము నిచ్చిరి.

విదేశీయ నిరోధక బిల్లు.

గర్మ మెంటువారి విమర్శనీతి.

లండను, అక్టోబరు 24:- విదేశీయలకు స్త్రీయల యజమానులు తమ యవ్వనవయస్సునకు చేరిన ఆంగ్లరైతులలోనుండి సత్తును స్త్రీయలను కలిపింపవలయునని కూడబా యను విమర్శనను ఆంగ్లరాష్ట్రములోని ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపాదించిన సందర్భము పేర్కొనెను. పరామర్శనమునకు ఆంగ్లరైతులకు కలయునని గర్మ మెంటువారు వట్టుపట్టిరి. అట్లుచేయుననుచు కలయునని ఆంగ్లరైతులవారితో ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు ఒడంబడిక చేసికొనిరి. గర్మ మెంటువారి కేసుచేయుటకును తోచుట లేదు. తమ నిర్ణయమును ముగియ కోరుచు నున్నారు కావున సభవారిని కోరవలయును. లేదా ఒడంబడికను రద్దుచేయవలయుననియును కోరవలయును. అసలు బిల్లునే మానివేయుదునని కొందరు తలచుచున్నారు. కాల్పులు, ఇండి పెండెంటు లిబరలులు, విదేశీ విమర్శనలవారు కలియుటచే ప్రభుత్వమువారికి పరామర్శనములోని వారి గవర్నల సెన్సిటివ్ గారు, ముగ్గివర్తనను కనకూలముగనున్న 100 మందికి తక్కువ గాకుండ సభ్యులు దొరకనమువారికి కృతజ్ఞతనుగనోటిచ్చిరి.

మరింతగ్రహముల సభచేసి సంతులనము యొందించి. నియోజకల ఆధిపత్యము మీరందరికీ కనుగొన తగినంత ప్రాముఖ్యమునులేదని గర్మ మెంటువారు తలచుచు నున్నారు.

మరింతగ్రహములవారు నేటి సాయంత్రము 1 1/2 గంటలు సభచేసెను. బిల్లుతో సంబంధము కల్పించుకొనిన పార్లమెంటు సభ్యులును, గర్మ మెంటువారును సంతులనము చేసిరి. ప్రాతినిధ్యము చేయుటకును దానిని కామన్సు సభ్యులకు 27 వ తేదీన తెలియజేయుటకును ఉద్దేశము నంగీకరించినట్లు తెలియుచున్నది. అందువలన పరామర్శన కనకూలముగనుండి పార్లమెంటు సభ్యులలో నాటేపించుచున్న వారి ఆధిపత్యమునకు గరిహృతము.

ఆధిరాజ్యముల యభివృద్ధి.

లండను, అక్టోబరు 23:- కోకోనాల్లబులో జరిగిన విందు కందర్భములను మిలితన ప్రభువు ఆధ్యక్షత వహించి ఆధిరాజ్యములందలి సివిలు ఉద్యోగులు చేసిన యుద్ధ సేవలను గొనియాడిరి. వారివాతకగ్రహము వలన యుద్ధకాలములో చేరి పాలనను నిర్వహించుకొని జరిగి సోయెను. సామ్రాజ్యమునందలి భిన్నజాతుల వారిందను రాజధర్మము వారములై యుండుట వలన సామ్రాజ్య బలముచెక్కు చెదరక ఏకమత్యమును ప్రకటించెను. మహావికాసమున ఆంగ్ల సామ్రాజ్యముగర్వాలున్నట్టిది యేమైన సుఖపరచుకా భర్తమును నిర్వహించుటకు వీలులేదు. ప్రజలు తమ ప్రత్యేకభారములను చక్కచెట్టుకొను ఆధికారము నిత్యవలయును. ఆధిరాజ్యములను రక్షించుకొను వికసింపజేయు కలయును. దెబ్బకు ఇబ్బందిగనున్న దానికి కావలసినంత ధనమును లభించజేయుదురు.

ఆంగ్ల కార్మిక సమస్య

లండను, అక్టోబరు 24:- రైతుల యూనియన్లవారికి, గర్మ మెంటువారికి నిన్న గాఢభారము జరిగినది. సంయుక్త సంఘమువారు రైతుల పాలనమును వెలువేర్చవలయునని ధామముగాను తెలిపిరి. ఆసంయుక్తసంఘమునందు రైతుల పని వాంఛి ప్రతినిధులు చాలమందియుండవలయును.

ఆస్తిరలు జల్లిలో కర్మము.

లండను, అక్టోబరు 23:- ఆస్తిరలు జల్లిలో గారు ఎరకు మ్యాటెనాకమీద కర్మమును జరుపుచుండ క్రిష్టమును దీని దగ్గర వద్దకు విడిచి యుటకు ఒక చేతియని వైశిషికిరి. తమ దగ్గర వచ్చినవారు జర్మనీలవారిని వారు భజనము చేయుచు నుండినట్లు వారికి తెలియజేయెను. 18 మాసములలో లోకములో నేను జరిగినది వారెవరగు.

లాభములను గురించి విచారణ.

లండను, అక్టోబరు 24:- లాభములను గురించి విచారణచేయుట కేర్పడిన సంఘమువారు పాత్రము పుచ్చుకొనుటకు తీర్మానించుకొనిరి.

జనరలు దీయూజుగారు.

లండను, అక్టోబరు 24:- జనరలు దీయూజుగారికి లండను ప్రజలు ప్రేమతో ఆఫ్ ది సిటీ ఆఫ్ లివడనునొచ్చి సత్కరించిరి. గిల్డుహాలులో గౌరవ భద్రమునుకూడ నిచ్చిరి. తరువాత వారికి మాన్యుట పశాదులతో విందుచేసిరి. కాల్పుల, వర్షిల్, నర్ వాడీ రావిల్లును, నర్ ఇయాకు హామిల్లును, జనరలు కావను, జనరలు మానామ్, ఇటలీ రాజువారి విందునకు వెళ్లిరి.

ఆస్ట్రేలియా కయాణము.

లండను, అక్టోబరు 24:- కెప్టెన్ మాథ్యూగారు 21 వ తేదీన ఆస్ట్రేలియా కేసుకు తనవిమానమును బయలుదేరించిరి. 22 వ తేదీన రెండవవారు సతదు కోలోను చేరెను.

హిందూ దేశములోని సైనికులను విడచివేయుట.

లండను, అక్టోబరు 24:- ప్రభువుల మందిరముల హాను ప్రభువుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు వెల్ ప్రభువుగారిట్లు చెప్పిరి. హిందూదేశము లోని సైనికుల చాట్రి పుచ్చుకొని వారినిండి కంపు నిమిత్తము 2489 గురు రెవ్యలకు సైనికులు ఆస్పదే హిందూదేశమునకు బయలుదేరిరి. అక్టోబరు నెలలో మరి 20159 గురును, నవంబరు నెలలో 4182 గురు బయలుదేరినారు. అప్పటికి 2163 గురు మాత్రము మిగలుదురు. అందుచేత నేటియొ వెద్ద ఆల్బి సంభవించి కపూరము గలిగిన తప్ప కేరళాలములోగ నందలు నిడచి వెట్టుబడుదురు మాం పేరుగారి వాగ్దానమునకు భంగము రావారదు. టెంటోరియలు సైనికులనునుండుగ విడుదల చేయవలసినదని ప్రత్యేకముగ నుత్తరపు లిఖించెను.

కార్మికులు-సామ్రాజ్యవిభానము.

లండను, అక్టోబరు 23:- కార్మికులు సామ్రాజ్యమువట్టునవలం దించిన విధానము గూర్చి చర్చించుచు ఆర్థిక హాండ్లకు గారు ఒకప్పుడు పత్రిక కోకావ్యసమును ప్రాసిరి. కార్మికోద్యమముయొక్క ఇంగ్లండునకు మాత్రమే సంబంధించినది కాదు. అదిగా సామ్రాజ్యమునందలి స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రము మహావైకల్యమున కడిచాల యువయోగకారిగ నుండక ఉండుదలాలదు. స్వతంత్రపాలనమున ఆస్థ్యోగ వికమత్యమును గలిగియుండవలయు ననుకూల మాత్రమునే వార స్త్రీ విభజనల ననుసరించెదరు. దానివలననే సామ్రాజ్య విప్లవించిరి బలవత్తరముగ నున్నది.

మరణములు.

లండను, అక్టోబరు 24:- జనరలు గ్రేట్ ఎం. స్టీవార్డు, కెప్టీ నెటు కన్నులు జి. డి. ఒడెన్లుగార్లు చనిపోయిరి.

తేయాకు వేలము.

లండను, అక్టోబరు 24:- 49 నేల పెట్టెల ఇండియా తేయాకును, 50 పెట్టెల సింహళీపుతేయాకును ఈకారము కేలము చేసిరి. ధరలుతిరిగి నిజాదగ నున్నవి.

లంకామైదు ప్రత్తియంత్రశాలలు.

లండను అక్టోబరు 24:- లంకామైదులో మరొచ్చి ప్రత్తియంత్రశాలలను నిర్మించిరి. నిర్మయమును 900,000 పానులకు కేర్పించిరి. అందులో 165000 కండెలును, 1075 మగ్గములును పని చేయును.

ఇండియాను కరెన్సీ కమిషను

లండను, అక్టోబరు 24:- ఇండియా కరెన్సీ కమిషను వారి విచారణ వాదాత్మకముగ నుగిసెను. కాను 80 మంది దగ్గరనుండి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనిరి. గ్రే విత్తులగారు థాంక్స్ గారు చెప్పుకొనుటచే వారియొద్ద సాక్ష్యము పుచ్చుకొనెను. క్రిష్టమసులోకల కమిషనువారు రిపోర్టు ప్రకటించుదురని తోచెను.

ప్రాశ్న

తూర్పుదేశములసితి.

లండను, అక్టోబరు 24:- దగ్గరగ నే యున్న తూర్పుదేశములనుగూర్చి స్వారికునందలి యున్నతనభవారు తగినకట్టుబాటుల కోరించిరి. రుమేనియా సరిహద్దులకు మారోనువరకు వాచ్చింపవలసినదని వారు కోరగా ఉన్నతనభవారు నిరాకరించిరి. ఆ రిచ్చాట్టురు రెయిల్వేపై సభికార మిచ్చుటకు గూడ నిరాకరించిరి. కాన్స్టాన్టినోపుల్లో 1,20,000 కిలోమీటరు యావరణము ప్రత్యేకముగ రుమేనియావారి కిచ్చుటకు వారంగీకరించిరి. కాన్టూరాస్ట్రీయులకు వారు రుమేనియా స్పెషులకు రెండేకిరి పంపియిచ్చిరి. సెర్బియాకొక్క కంత్రియబడెను. చానటు జలాకాములలో రెండు దానిస్వతీనమందున్నవి టీము, సెర్బియనుండలములు రుమేనియా కల్పింపబడును. రెసిక్లా వైకాలమునందలి ఉత్క కర్మాలయముగూడ దాని స్వాధీనము చేయవలసినది.

నెండి నానెములు.

ప్రాశ్నలో దొరకకుండుట.

ప్రాశ్నను, అక్టోబరు 24:- ప్రాశ్నలో నెండి నానెములు దొరకక కర్తవ్యమునకు క్రలిబంధకముగ నున్నది. దుకాణదారులు చిల్లర యయ్యక నోట్ల నిచ్చుచున్నార. తగినన్ని నానెములు లేక పోలేదు. ప్రజలు భయపడవచ్చని టంకకాలాధికారి నుడిచెను. నానెములను దాని ఎక్కడో తీసికొని పోయినట్లుగాని కరిగింపినట్లుగాని వారు తలచుటలేదు. క్రయానికేలు ప్రాశ్ననుండి 1000 ప్రాంతల నోట్లను 10 ప్రాంతల చిల్లరను ప్రాశ్న దాటించి పుచ్చుకొని పోవడమని ఆధికారులు నిషేధించిరి. వాండర విల్లు అను లక్షాధికారి పెన్సన్లలోనికి చిచ్చుకట్టెటికి 40 నేల ప్రాంత లకనియొద్ద వట్టుకొనబడినది.

లీనాయిరు మరణిత్తు.

ప్రాశ్నను, అక్టోబరు 24:- బానెటురాజీ తగయిచాలో నేరము నొనరించిన లీనాయిరు అనువాని తుమిండుకు పాయింకేరుగా రంగీకరింపలేదు. నేటి యువయువాని మరి దీక్షవలసిన దని ఆజ్ఞాపించబడెను. కాని కాల్లు పక్షికారముచే కదల్చి విజిలేకుండుటవలన వారి పరీక్షించు నిమిత్త మయిదుగురు డాక్టరు లంపబడిరి. ఉరితీయుటకొరకు వారిని వెస్సీ గునకు తీసికొనిపోవచ్చునో లేదో యీ డాక్టరు పరీక్షించిరి. చివరకు వీడు ఉరితీయబడెనని మరయోకవార్త వచ్చెను.

కెయిలూక్కు విచారణ.

ప్రాశ్నను, అక్టోబరు 24:- విచారణసమయమున తొచుకెత్తనది గూడ వివరింపినదని కెయిలూక్కుగారు కోరిరి. ప్రోమలు దుర్మార్గులునిచ్చు సాక్ష్యమెల్ల వటుండ నేను నిగోషి, చేకర్త కరిగూర్చుడను అని ఋజువుచేయగలనని ఆతడు వాదించెను. కోర్టువారుకేర సవంబరు 14-6 తేదీకి వాయిదా వేసిరి. ఆతడు ఎన్నికలో పనిచేయుటకు వాయిదాపై విడుదలగోరగా ఆధికారులు నిరాకరించిరి.

కెనడా

న్యూ గయానాలో జర్మనులు.

విస్సేను, అక్టోబరు 23:- జ్యోకన్యూగయానాలోకులలో నుండిన జర్మనులను పరివేషకులయనని ఇదిరకు సోల్లరలుగ పనిచేసినవారు చూపానను గారిని కోరిరి. వారు తిరిగి ముగ్గివర్తనని ఆక్రమించియెడల న్యూగయానాకు వెళ్లి విషయమును నిర్ణయించుదురని వారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

యూవరాజుగారు.

విండ్సరు, అక్టోబరు 24:- వేల్సు యువరాజు గారు పుట్టుపాత, చాదాచా, లండను మొదలుగాగల ఇంగ్లీషుపట్టణములను జూచుచున్నార. ఆనగంజులలోని వారందలు గూడ వారి వాదరియట కే తెలుసుచుచ్చిరి. లండను నగరమును లభించిన స్వాగతప్రకరమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు కెనడా పరిశ్రమలు ముగ్గురు జాలఆభివృద్ధి బొందగలవని చెప్పిరి. నగరమంతయునేకవిధముల పరిశోధనగూర్చుకొన సంకల్పించెను. విండ్సరు ప్రజలుగూడ యువరాజుగారి సత్కరణకు సంకోచముతో వాదరించి గౌరవింపిరి. ఆనేకమందిజనులు వీరు లు క్రిటాకించి నిండిపోవుటయేగాక యువరాజుగారి నెక్కసారియొక చాడ కలయునని ఇంజనుమీడిగూడ వెళ్లిరి.

అమెరికా

అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సభ.

అట్లాంటిక్ సగరము, అక్టోబరు 24:- అంతర్జాతీయ వాణిజ్య సభలో, వాణిజ్య కార్యదర్శి రెడ్వెల్డ్ గా మెరికా నాయక రాష్ట్రము లికియట్టు ఋణమును పనిపాముట కొకవరకు నిండు సంవత్సరములను. అది సరకు రిజర్వ్ బోర్డు వారి యాజమాన్యమున నుండవలయునని చెప్పిరి. అబ్బోర్డు వారు విలియము డోలర్లను పెట్టుబడిగ నుంచుకొనవలయును. ఇన్ని షిప్పి బాండులను విక్రయించవలయును. ఆ బాండుల మెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము లందరికియు చెల్లుచునేరవలయును. ఇతరములకు బోవలయుననువులకు వగరునిచ్చుచు వ్యాపారము చేయుట కవ్వమనిర్ణయింపబడినది. నేపథ్యము, భవిష్యత్తుల కరికేత, మట్టిమీస కరికేతను నిర్దిష్టించుటవలన నుద్దేశించబడిన ఉపసంఘమువారు వీని విశేషములకు చూచునంత నిశేషముగ అమెరికా వారు కయారు చేయుకలరని చెప్పిరి.

విల్సన్ గారి దేహస్థితి

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 22:- విల్సన్ గారికి వేదము నందు ని పొదిగనుటకు రాగ్రహణకు సంబంధించిన నెన్ని యోగాననుమతియైన సంతకములు చేసిరి.

అమెరికా కార్మికుల అల్లరి

వాషింగ్టను, అక్టోబరు 22:- సేలబాగు పరివారల న మొక్కట్లు నడుచు 1.2 తేదినండియు కారంభమగునది ప్రకటించినది. అది జరుగకుండు నేరీయో రితిని సమాధానము యిచ్చుటకు కార్మికులు ప్రతి ప్రయత్నించెను. అరిని నూచన లకు అమెరికా గనిపరివారల సంయుక్త సభవారు నిరాకరించిరి.

వీరియో రితిని సమాధానము యిచ్చుకొనవలసిన దని ప్రెసిడెంటు విల్సన్ గారు కోరగా పార్లమెంటు సభలోని ప్రజాసభ్యు లేరీయో రితిని యజమానులకు పరివారికిని సమాధానము యిచ్చుట కింకను ప్రయత్నించుచున్నారు.

రుష్యా

బోల్షెవిక్కుల దురంతములు.

ప్రజలను పెట్టు హింస

లండను, అక్టోబరు 24:- మేజర్, సేనాధ్యక్షులు రుష్యాకుండి లికిచ్చి బోల్షెవిక్కులు చేయున్న దురంత మలకు గురించి వారు రైటురు వార్తాసంఘ ప్రతినిధిలో నిట్లు తెలిపిరి:- నేను కీఫ్ భార్ కాప్ మున్నగు పట్టణములలో సంకటులను విచారించితిని. బోల్షెవిక్కు లకుడియు ప్రజలను చంపి దోచుకొని హింసించుచున్నారని తెలిసినది ఈ దురంతములను చేయుచున్న శ్రీ పురషులలో చాల మంది దొంగిలి. వారు తమ నేరములను ఒప్పుకొనిరి. కొక యిను అను దత్తు దేవతల కాళిచి తాను బోల్షెవిక్కుల ప్రాపు చేరవలసి వచ్చెనని వారు చెప్పుకొనిరి. వారందరిలోను ఒక దుర్మార్గుగా ఉండెను. అమెరు కుడున్న యెక్కువ లేదు. అమె సంవత్సరాలది ముగియుటకు చంపెను చంక దల చిన దుర్మార్గువరకు నామె గోడకు చేరెట్టి కాల్లుమొదలు గూనిలి ముఖములకును నుపాకే గుండ్రపో కొట్టి ఆతడు తడి బోయే సమయమునకు చంపి వేయవలెను.

రుష్యా యుద్ధస్థితి.

యుద్ధస్థితి పురోగమము.

ప్రాగ్ వారి, అక్టోబరు 24:- రిజెంట్ కట్టణమునండి క్రిందిరహస్యము వచ్చెను. రిజెంట్ గుంతులను యుద్ధస్థితిగా రు లికి ఆవగ్రహించును ప్రారంభించిరి. స్కాఫ్, లుగా, కా ర్మ్యోనె లోవైపుల వారికి పురోగమము కలిగి నెలా నమితునందు అణుసానములు దొరకెను. టాంకుల సాహాయ్యముతో యుద్ధము చేయుటవలన నిది సంభవమయ్యెను. వారి సేనలు క్రాస్నోయ గోర్కాపట్టణమునకు రి మెర్లదూరము లో నుండినవి. దానిని పట్టుకొనినయెడల నెట్రోగ్రాదు స్వాధీనమైనట్లే.

లండను, నైఋత్యధిక సెట్లు ప్రకటించెను. తూర్పు రంగమునకు మరీయారు బోల్షెవిక్కుల సేనలు వచ్చి అడ్డెరలు కొల్పటగారి వారు కార్యకలాపము పోగొడుచున్నది.

అంగ్ల కేంప్సిదర్శక సభ్యులకు కన్నులు స్త్రీలుగారు వివక్షగముడలన చనిపోయిరి. అక్కడ ఇప్పుడు కొద్ది మంది ఆంగ్లోదోష్టులు మాత్రమే యున్నారు.

రుష్యాదేశపు వ్యాపార నిరోధము.

జర్మనుల యభిప్రాయము.

కోపెన్ హేగను, అక్టోబరు 24:- రుష్యాదేశమునకు ఆహార వదార్థములను పోనియ్యకుండు చేయుటకు సంకల్పించి యుద్ధర్యామాక సభ వారు జర్మనుల నడిగిరి. విశేష కృత హాని కార్యదర్శి పార్లమెంటు సభలో నిట్లు తెలిపెను:- తిండి లేక జర్మనులు భాగవతి. కావున రుష్యావారికి వదార్థములు వెళ్ళకుండు నిరోధించుటకు సాధ్యముకావచ్చును. రుష్యా ప్రజలకు తిండి లేనంత కాలము వారు బోల్షెవిక్కులకు యెదిరింక కాదు. కావున యుద్ధరహిణి కోరికతో జర్మనుల తేకేధ వి ప జాలరు. సోవెత్స్టులు కార్యదర్శి మారు యెల్లరు గాని బలపరచిరి.

దక్షిణాఫ్రికా రాజకీయ వ్యవహారము.

బ్లో యోఫాంటేయను, అక్టోబరు 22:- దక్షిణాఫ్రికా యూనియన్ పార్టీ కార్యక్రమంలో ఎరుగు కక్షగాదు కుడు 1.2 భామను స్వార్థు గారిట్లు చెప్పిరి. ఇప్పుటిలో మంచి లక్ష్యమైనవాడు పరిపాలనకు వచ్చుట కంటేనేము నను కూలముగ నన్నది. జరలను స్వట్టుగారు నిజముగ నీ యత కాకమున పోగొట్టుకొనరాదు. యూనియన్ పార్టీ మిస్టేరియస్ లిట్టులలో కలియుట కంగీకరించిరి. కాని దానిలో రీడమై పొవుటకు వారంగీకరింపరు సర్ భామను స్వార్థు గారు "ఇంపీయుల సైఫరెస్" మందినని చెప్పిరి.

జర్మను నౌకా నిర్బాధము.

లండను, అక్టో 24:- బాల్టిక్ సముద్రములోని జర్మను నౌకల గమనములను మిశ్రమంబున నిరోధించి నందున వారికి చాల యెబ్బంది గలుగుచున్నది. జర్మను పత్రికలు నిట్లుముగ వాడేరుచున్నవి. చాల జర్మను స్త్రీ మరుల ను పట్టుకొనినయి, చేరల పట్టుకొనట ఆపివేసిరియు, నవి తెలిపి తూర్పు ప్రవ్యాలో పొన్నకు, జర్మను వద్యభాగము నందు బంగారా దుంపను సప్తయి యగుట లేదు. తిండి వదార్థముల రుచ్చుట లేదు.

న్యూఇంగ్లండు మాతృ.

హోకోర్టునుదు పెటిషన్.

నిన్ను మధ్యాహ్నము న్యామూర్తి ఓట్లకీల్లు గాక, దాక్టరు స్వామివాగ్దే గారు యీ కేసు విషయమై కృతధి యొసంగుచుని దాఖలు చేసిన పెటిషన్ కు విచారించిరి. దాక్టరు స్వామివాగ్దే గారు (కడలూరి మైసకు జమించారు నకే) పిటిషన్ విషయమై ఇటువందించి:- నాకొ నేరము నకే నెవక్కనందు విచారించబడ కడలూరి మైసజమిం దారు ఆరపున యీ పెటిషన్ దాఖలుచేయడమిం. మేటిస్ట్రేటు కోర్టునందు యీ కేసు విచారణ ఆనవధిగా మిక్కిలి ద్విలో విచారంపలించి, ఇంతేగాక వార్తాపత్రికల యందు లేనపోని నేరారోపణములు ఏమి యెరుగని యాధిస్తి బాటు ఏవై చేయబడుచున్నది (కొన్ని వార్తాపత్రికల యందులి భాగములు చనివినినించిరి) నేను యీ కేసు హోకోర్టు విచారణకు కొంచెము కృతధి యిచ్చవలయునని కోరుచున్నాను. మద్రాస్ యొక పుస్తకావృతము ప్రాగుచేయవలెను.

న్యామూర్తి:- రాబోవు నెవనలయందు కడలూరి విచారించబడును. అప్పుడు మరల ఇట్టి అప్టి దాఖలు చేసికొ నవచ్చును. సాక్షులు ఇద్దరు ఇద్దరూ పోవనెంచి యున్నారని జి. సి. ఆదంగారు మాకు తెలియవచ్చిరి. ఎట్లయినా ప్రస్తుతము యానిషయమున పట్టెటకు చెప్పటకు ఏములేదు. నీవు చేయుచుండు పని అంతయు నాకు తెలియచేయుచుండ వలెను.

స్వామివాగ్దే గారు:- ఈ కేసుకుందలి చిట్టజమిం దారుకై మిక్కిలి శ్రమపడినా. ఆచిదమును నేను చేయు పనులను మీకు తెలియజేసినాను.

క్రాస్ ప్రాసిమ్యుటరీ:- నేనీ పెటిషన్ ను అధిక్షేపించు చున్నాను. మేటికల్ సర్టిఫికేటును నకునండి ఇద్దరు సాక్షులు ఇద్దరునుకు పోవలెను. అందు కీ కేసు కీర్తముగా విచారించబడ వలెను.

ఈ కేసురాబోవు నెవనలయందు కట్టకడకు విచారిం పబుననియు, అప్పుడు లిగి ఇట్టి అప్టి దాఖలు చేయవచ్చుననియు న్యామూర్తి గారు తీవ్ర వాగ్దానిరి.

వృత్తాంతములు

(0)

శ్రీ యుగళు కాంటురెరాచీగారు మరణించిరి టాక్సియోనుండి లండను కైమ్సుస్పిరిటు తెలియవచ్చెను.

కుపాను నిధి:- బెంగాలు కామయ్య ఛోబరు సభ్యులు 1,16,500 రూపాయల నింకరు కీనిధి కిచ్చిరి.

స్త్రీ మరులు:- లండనునుండి కామ్మీరు స్త్రీ మరు నవంబరు 2వ తేదీ ఆదివారమునాడు బాంబాయికి రాగలరు. ఈనెల 12వ తేదీని బయలుదేరిన మాసీలియ స్త్రీ మరు 24వ తేదీకి నూ యజానకు కల్గినది.

స్త్రీల కుద్యోగము:- నైనికళాఖిలో వుద్యోగులు కల్గించబడిరి. గుమాస్తాలుగను, టైప్ రైటులుగను, ప్రెస్ గ్రాఫరు లుగను, పనిచేయు ఆంగ్ల యిండియను ముద్రకులు చాల మంది గలరు. వారి కుద్యోగముల నిశ్చయలభిన వారు తమకు తెలు పవలెనని బర్మా ఎంప్లొయమెంటు యాకోవారు ప్రకటించిరి.

బహిష్కరణము:- మైగలు అను పేరుగల అమెరికా శిశువుని చెప్పి పురి దొరకెయిచు రిజిటరు బహిష్కరించిరి. ఆతడు స్త్రీలుకేసునుండి బేసేకువచ్చి అటుండి రంగునకు వచ్చెను. రంగునలో పరినినట్టుకొని చంపువాడు స్త్రీ మరులో పనిచేసే సింగపూరు వీనారు మున్నగు శత్రుల లోని పోలీసువారికి తంరివార్లల సంపిరి.

నీనిగ్నబాంకి:- ఈబాంకి రుణవారులకు యియ్యకల రలసిన బాకీల సొమ్ముగా వడ్డీగాక ఆవసరొమ్ముల ఆందరికి కీర్పిచేయగా 16,00,000 రుగిరినది. యవారుల కిశ్యక లకిన కడ్డీరూప కీర్పిచుటకు అమెత్తమును స్వంతవారుల కిశ్యకరూపద పంబాబు మైసోరు జడ్జి ప్రాద్యేగారు తీర్మానించిరి.

ఆఫ్ నుడు స్థానభిషి:- కాలూరులో స్థితిగతులు బాగుగ లే వని పయెనీకు క్రికానిలిఖుకు (వా సీకు. అమిరుకు చుత్తు టకు యిచ్చియులు బిగెకు. వనరులగానికి నిట్లుమైసారు అను చరణకలకు. వాడేర్ భాకు, మిశీగాగ్లాద్దరు క్రికయులకు పన్నుచునే యున్నారు వానోనేనాని మామర్ వైఖలకు రి గవారిరుములు కంతున సొమ్మిచ్చెను. వడిసెపు వైఖలకు ఇచ్చినంతసొమ్ము వారు తెచ్చుని పట్టుపట్టుచున్నారు. అనేక లాగ్రమించుకొనిన ప్రజలకు ఒక ముఖ్యోద్యోగిగద్యి తరఫు చేయునని ఆతడు పడినటకు తెలియజేయుచున్నాడు.

కలకత్తా విజయోత్సవము:- కలకత్తాలో విజయోత్సవ ములను జరపు యేర్పాటులను చేయుటకు నియమితులైన కమిషనరీవారు ఇట్లు తెలియజేసిరి. భూమి ప్రజలు వీర ములు బెట్టియు, బాణసంచా కాల్చియు తమ సంతోషమును ప్రకటించుచుండిరి. ఇప్పుడు ప్రజలు తిండికిని సుద్దకును లేక భాగపడుచున్నార. కావున భూమిగతులు చంచాలు చేయుటకు ప్రార్థితులు. ఆదమ్మి వెట్టి లడిపిలకు విందులుచేయుట యు లీనలకు అన్న దానమును కస్త్రు దానమును చేయుట యుత్తమము.

23 వ తేదీని ఎడింబురో కోర్టువారు ఆదాజుతరక్కు నుగూర్చి మంది తీర్పుచెప్పిరి. స్కాటిసు యూనియను వారి కిని, నేడులు ఇప్పుడెక్క కంపెనీ వారికిని న్యూటిలారు, అ స్త్రీలియులు ల్యాండు కంపెనీగో 10 వేల పొతులగుండున్నవి. వాటికి నూటికినామగ పొనుల చొప్పున సంపాదనకు వడ్డీని కు కలసి యుండెను. వడ్డీనిచ్చినప్పుడు కంపెనీవారు వై కాన్సు ఆక్తు ప్రకారము పొనున కు ఆ యు దు పి ల్లింగులు చొప్పున రాబడివచ్చును తీసివేసి కిక్కినసొమ్ముకంపెనీ. కలకత్తాలో నాస్టిందిసొమ్ముగూడ కలసకేయపు రాబడివచ్చు నాకంపెనీవారు చెల్లించుటచేత వైకస్త్రుప్రకారము కమిషు చేయబడినసొమ్ములో పొను 1-3 1/2 పిల్లింగుల చొప్పున రు రల వారి కిచ్చి వేయ బ డెను. ఇ క్కు యు వచ్చినకాదా ఏయగ : ఇప్పుడెక్క కంపెనీవారు "సైఫ రెస్సెస్టు" మందుకొనుమాత్రమున న్యాజ్ క ప్రకారము వారు చెల్లించవలయు 1/2 పిల్లింగులకంటె ఎక్కువసొమ్మును చెల్లించవలయునా ఆనవధిని తేవాయనది. దీనిబెంటులో రచ్చు ఆదాయమువై పొనునకు రి పిల్లింగులు విధించబడుట న్యామూర్తిగక ల్యాండు కంపెనీవారికి లిగి యిచ్చిచేయబ డి: సొమ్ములో ఇన్నూవెర్సు కంపెనీవారికి కంతుగాదని కో ర్టువారు తీర్మానించిరి.

ఎస్. ఆర్. బొమ్మంజీగారు.

ఆంగ్ల దేశమునుండి వచ్చుట.

అభిప్రాయములు.

బొమ్మంజీగారు 10 నెలల క్రితము స్వతః పరమ మిద ఆంగ్ల దేశమున కేగి యిటీవలే మరల బొంబాయికి వచ్చిరి.

నేను రాజకీయ విషయములం జేయుటగాని ప్రతినిధి గా వెళ్ళి యుండలేదు గాన నేను ఆ దేశమున అన్ని కక్షల ఆంగ్ల ప్రజలు యొక్క భావాలను ప్రతినిధులతోను స్వేచ్ఛగా ఆర్థిక రాజకీయ విషయములను చర్చించుట కవకాశము కలిగెను. సంయోగ సంఘమువారి విచారణ పథకము చాల సఫలము వెళ్ళి యుంటిని. సర్ ప్రైజ్ లు, టెన్సె, కామ్రెస్, రామస్వామయ్యగారు బాగుగా తెలిసిరి. మాంటాగూగారు మొదట గారిని కరచిత్రము అనుగుణమున ఇండియా దొరకనమువారు వ్రాసిన లేఖలు మొదటి నిరీక్షించుచు భిన్నములని మొదట గారొప్పుకొనకలసివచ్చింది గాన యిండియా దొరకనమువారి నూచులు చట్టమున చేర్చబడుట కవకాశములేదు. ఇతరులను సంయోగ సంఘమువారు చట్టమున చేర్చే సవరణలు చేసిన నది యిండియా దేశమున కనుకూలమే యగును గాని ప్రతినిధులము మాత్రము కాదు.

మాంటాగూ సింహా ప్రభువుగారు

వీర్ధులకు యిండియా దేశము గూర్చి చాలా దీక్షతో అన్వేషించి చేయుచున్నాడు. ఇందుకొరకు మాంటాగూ గారి కట్టుదలతో వాదించుచుండుటకలసి ఆంగ్ల దేశమున చాలమందితో విరోధపడవలసివచ్చెను. ఈ విషయమున యిండియా దేశమున నొక ప్రహేళిక వ్రాసెను. సింహా ప్రభువు బాగు గారు మాంటాగూ గారికి దీనిపేరుతో పనిచేయుచున్నాడు. వారు చేయు పని వివరింప బడినచో మనదేశము లక్ష్యాధికమును కృతజ్ఞులము తెలిపి యుండుచు గాని వారి చర్యల విని గూడ యులగుటచే వెల్లడింప నవకాశములేదు. మాంటాగూగారి కంటి పహేళిక ప్రకటన లభించుట కనుదగ్గరము, ఇట్లు విచారములేకుండ పనిచేయుటకలసి సింహా ప్రభువును కొంత అస్వస్థుడ కలిగినది. ఆయన పుణ్యక్షేత్రమునకుండుగా నేను బయలుదేరి వచ్చితిని. ఆయనకు స్వస్థుడ కలిగినదనియు మరల సంయోగ సంఘమున పనిచేయుచున్నారనియు వినుటకు చాల సంతసించుచున్నాను.

బ్రిటిషు కబలు.

వారు స్వదేశ విషయములందు నిమగ్నులై యున్నార గాన నిరంతరము యుద్ధము క్రొత్తకావలయును. మైఖేలును ను ఆంగ్ల ప్రజలు వారికి తెలుపు విషయములన్నియును వివరింప కలసియు గానుండును. లోనము ప్రజలకు ప్రతినిధులను పించెనుదాము నగు ఆంగ్ల యిండియను ప్రజాపక్షము మైఖేలుకా నిర్వహణమునందీవును మొనుగానున్నది. ఆ ప్రతిక సంస్కరింపబడు నామోదింపబడు కారణము మనవై గల అభిమానమువలనగాదు. సంస్కరణములను చేయక మీరేదని స్పష్టముగ ప్రహేళికవలసి.

పంజాబు శిక్షలు.

మాంటు ప్రభువు సంఘమువారి విచారణలన మన కంటికి లాభము కలుగునని తోచును.

“పంజాబు దారుణములనుగూర్చి గంభీర సత్యమెన్నటికిని వెల్లడికాదు. దానిని గోక్షయముగానుండుట నిశ్చయముగాని ఆక్రమణముల గానివడిన ప్రజల కానియము మెన్నటికిని మరుపురాక పూర్వములేవలె వేధించుచునే యుండును. మన దొరకనము వారి నైతిక గౌరవమునకు గట్టిశంకము కలిగినది గాన ప్రజల మనోభ్యుధి దొరకనమువారికి నిరంతరమును ఆకులను కలిగింపగలదు”.

అని మహాకవి పండిత వాసుదేవులు వ్రాసిన వాక్యములలో నేను సంపూర్ణముగా నేకీకరించుచున్నాను.

క్రిటికు ప్రజలకుగల సహజలక్షణముల నిప్పటి కేకము వారు గోల్పోయిందేమో మెచ్చునట్లు ప్రభువు ఓ ద్వారాగార్ల నువారు ముఖ్యముగా విచారణ సహజలక్షణములను. ఓ ద్వారాగారిని మరల దైనిక సంఘ సభ్యునిగా యిండియా దేశము నకు పంపుట వుండున ప్రభువునకు వెల్లడుటయే యగును ఇప్పటి స్థితిలో యిండియా దేశమును పరిపాలించుటకు కలిగిన సామర్థ్యము మెచ్చునట్లు ప్రభువునకు లేదు గాన నదియు పని

మానిపోవునట్లు చేయుటయే సముచితమని ఆంగ్ల దేశమునందలి ప్రతికా సంబంధము కలుపుచు తెలిసిరి.

ఇండియన్ బిల్లు.

ఈ దేశమున ప్రతికా సంబంధములను నాయకులను తమకుగల గొప్ప బాధ్యతను బాగుగా గుర్తించునట్లు ప్రజలకు వారికి వల్లికి కలిగింపవలెను. ఈ చట్టమును గూర్చి చర్చ జరిగినపుడు కానన సభ్యు లేకీకరింప బాలక పోవుటవలన ఆంగ్ల దేశమునందు యిండియా దేశ విషయమున చర్చలు చేయుటకు ప్రతినిధులను నిరంకుశాధికారులను పిలువ కలిగినది. నాయకులగునా రచ్చట్ట మామోదింపి రని తెలుపబడినపుడు నాకు చాల విచారము కలిగినది.

పరిశ్రమలు.

తూర్పు యిండియా కంపెనీవారి పరిపాలనమునుండి యు విశేషముల లభింపనే ప్రధానముగా నెంచి మనదేశము నందలి ప్రజలమునకును వారు కొనసాగుటచే మనదేశమునకు చాలవచ్చును కలిగినది. మనదేశముపట్ల న్యాయబుద్ధికలిగి యుండినచో విశేషములందులనే మన దేశమునందు గూడ కృతసాయమును పరిశ్రమలను చాలవచ్చునది నెంచియుండును.

మహాకవి లేఖ.

నేనచటనుండేగా మహాకవి రచి ప్రవాళుడు నాకు వ్రాసిన లేఖ నిచట చదువకొరవను.

“మనస్థితి సహజ వికల్పముగ నుండుటచే ఆంగ్ల దేశము వారిలో హెచ్చుమంది మరలను గూర్చి సహచరభావముతో నెన్నటికిని యుండవలయు గాన మనదేశమునందే మనకవకాశమున్నదిమనకు మనవిధిని మనము నెమ్మదిగా నిర్వర్తించుటయే మనకు ముఖ్యకర్తవ్యమని నేను తలంచుచున్నాను. మనము చేయుచున్నది యెంతయు లామోదింపవలెననికొరవ అందు నలన గొప్పలాభమును బడచుగోయినంతకాలమును పనియుక్త క్రొత్తకృషియనకును సత్యమునకును భంగము కలుగును. ఇంత కాలమును మనము రాజకీయములందే నిమగ్నులమైతిమి. మన దేశముతో వారికి సంబంధమున్నను సత్య యాతక మగు నిగ్రాహ సంబంధములేని విశేషముల చంచల భావముల వైసను గర్వకృహాయమువైసను మన రాజకీయము లాధారపడి యుండుట మన దేశమునకు కలిగిన క్రత్యేక వైచిత్ర్యము. ఇట్టి స్థితి మనకు చాల అపూర్వకము. అచటానకాళి మెన్నడైనకలగునా అట్టితో సమవాతాలేక మేమైన లభించునా అని నిరంతరమును స్వల్పలాభములకు వేదియుండుటయు తుణుకునము మాయండు ముఖులక్షణములగుల యుద్వోగులముఖమునందు తాత్కాలికముగ నైన సానుభూతి లక్షణ మేక్షణమున గోచరించునో యని తప్పకచేయుటందే సహారాతముల నారల మోక్షులంతక వ్యవస్థల ప్రసరింపజేయుచుండుటయు చాల దుస్సహాయము. ఇట్టి నీతివిధ్యునక స్థితిలన యధార్థముగ నిరణయము లాభకరములను ఆత్మగౌరవ క్రత్యేకములను నగు పనులు జరుగుటకు చాల సభ్యులరము కలిగింది. స్వకరిపాలన మను దానపు గుర్తింపున కెన్ని పండ్లు గలవో అని మనము తెల్సింప బడితేము. అది నిరర్థకము. దానికంటె క్రత్యేకమైన ఆత్మగౌరవము వార్తించుట కయిదుబుగులు లక్ష్యము.

అని మహాకవి నాకు వ్రాసిన బొమ్మంజీగారు నడిపిరి.

బంగళా గవర్నరుగారి పర్యటన:—బంగళా గవర్నరు రోనాల్డుషే ప్రభువుగారి రిక్రమ సిక్కిములో పర్యటన జరుపుచున్నాడు. వారు గతబుధవారము దార్జిలింగులో బయలుదేరి నామోదింపబడినది. అదియెత్తయిన ప్రదేశమునందు దార్జిలింగునకు రి మైల్లో కలదు. తరువాత వారు గంటకు పట్టణము వెళ్లి. ఇక్కడ వారు సిక్కిము మహారాజా వారిని చూచిరి. సోపవారమునాడు వారు దిక్షపట్టణమునకు బయలుదేరిరి.

గవర్నరుగారి పర్యటనము:—విల్లింగ్డ ప్రభువు గారు దిసంబరు. 17-వ తేదీ నెల్లూరుకు వచ్చెదరు. 18-వ తేదీ నెల్లూరునుండి యుండెదరు. 19 వ తేదీన కాకతి, ఒంగోలు పట్టణములను చూచెదరు. 20, 21 వ తేదీలు రాజమహేంద్రవరమునందుండెదరు. 22-వ తేదీన కాకినాడకు వచ్చెదరు. కాకినాడ నుండి 28 వ తేదీన కలకత్తాకు వెళ్లెదరు. విల్లింగ్డ ప్రభువు గారు సతీసహితముగా నాల్డుషే ప్రభువుగారి ఆతిథ్యముగా క్రైస్తురున్ వారము కలకత్తానుండు గడుపుదురు. తిరిగి వచ్చునపుడు గవర్నరుగారు విశాఖపట్నంజిల్లానుండు కొన్ని దినములుండెదరు. చెన్నపురికి జవవి మొదటివారములోగా విజయ మొనర్చెదరు.

The Recent Disorders Enquiry Committee.

Nature of Enquiry.

DELHI, October 29.

The following Press Communique has been issued by the Secretary of the Disorders Enquiry Committee:—(1) The Committee has been appointed to investigate the recent disturbances in Bombay, Delhi and the Punjab, their causes and the measures taken to cope with them (2) Any persons or bodies desirous of offering evidence before the Committee are invited to lodge with the Secretary a statement in writing [to be signed by a Barrister, Advocate, Pleader or Vakul] of the facts which they desire to prove and an outline of the points of contentions which they are prepared to substantiate. Such statements are to be accompanied by a list of any witnesses whom it is desired to have examined and a short synopsis of the evidence of each such witness. [3] Upon the receipt of such statements in writing the committee are prepared to hear applications for the persons or bodies who have lodged the same for leave to attend the sittings of the Committee by a Barrister, Advocate, Pleader or Vakul. [4] In view of the fact that the proceedings of the Committee are of the nature of an enquiry and are not a litigation between defined parties as to settled issues the committee propose to adopt the following course:— [a] The enquiry will be conducted primarily by the members of the committee themselves. [b] A counsel appearing by leave for particular persons or bodies will at all times be permitted to draw the attention of the committee to any points that might be overlooked and may by leave of the committee be cross examined as to any specific matters arising upon the statement lodged by their clients. (5) The committee will commence its regular sittings for hearing evidence at the Delhi Secretariat on Monday the 3rd November at 11 a.m. with reference to the disturbances at Delhi. Any one desiring to lodge a statement in writing having reference to those disturbances should lodge the same by that date with the Secretary. Statement in writing having reference to the disturbances in the Punjab must be lodged with the Secretary by the 6th November. Statements in writing having reference to disturbances in the Bombay Presidency should be lodged by the 1st of December.

Secretaries of Punjab Relief Committee.

Their Message to Lord Hunter.

BOMBAY, October 29.

The following message has been sent to Lord Hunter President, Disorders Enquiry committee by the Secretaries of the Punjab Relief Committee of the Bombay Presidency:—The Bombay Presidency Punjab Relief Committee respectfully support the application of the sub committee appointed by the Indian National Congress to be represented by counsel before your committee to lead evidence and to cross examine witnesses. The findings of your Commission can satisfy the Indian public only if they are based on widest information and if the enquiry is exhaustive. The application of the sub committee is supported by the precedent of Farnell Commission and the personnel of the sub committee ensures their participation in your proceedings with a genuine desire of eliciting the truth. With that object the sub committee will submit to any reasonable restrictions calculated to expedite the Commission's findings. Our committee respectfully and that without such provisions being made, the findings of the Commission must necessarily be inconclusive because without the aid of Counsel, several relevant facts cannot be elicited before the Commission.

Outbreak of Fire

Narrow Escape from Death.

This morning fire broke out in a three storeyed building opposite to the General Post Office. The ground floor was being used as a Godown while the upper storeys were residential flats. The owner of the godown suffered damage of about Rs 50,000, but insured for while the building suffered to the extent of Rs. 20,000. A Hindu boy had a very narrow escape from death, being cooped up on the third floor and being blinded by smoke.

News in Brief.

Bombay, message October 29th says:—The share market is closed.

Bombay, message October 29th says:—The P. and O.S.S. "Kashgar" (Extra) from London is expected here at noon on Sunday next.

Bombay, message October 29th says:—The anchor line S.S. "Masallia" which sailed on the 12th instant for Liverpool arrived at Suez on the 24th instant.

A Calcutta message says:—A correspondent informs that during the Kali Puja festival at Ariadsh, near Kamarhatti, couple of 'sanyasis' seized and ate a portion of a corpse that had been brought down to the burning ghat.

The Burma Employment Bureau issue a notice that owing to the reduction of staff of the Army Department many Anglo-Indian women clerks, typists and stenographers will shortly be unemployed and it is desirable that other employment be found for them. Employers in Burma who can employ such women are asked to communicate with the Bureau.

The 'Rangoon Times' publishes two letters one from the Deputy Foodstuff Commissioner to a firm of shippers, and the second to the Officer from another firm dealing with the question of f. o. b. charges in addition to the control prices for rice. The Foodstuff Commissioner's letter says that unless the shippers supply 10,000 tons of rice in terms of license, he will be obliged to obtain the same at f. o. b. rates from millers. F. o. b. rates are now Re. 1-5 9 per bag, which amounts to Rs. 600 to 1,000 per 100 tons according to the quality of rice. The second letters asks that rice be obtainable at control rates, or that restriction to pay bonus openly be withdrawn, f. o. b. rates being regarded as evasion of control for the benefit of the millers.

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Labour's Imperial Policy. Statement by Mr. Henderson.

LONDON, October 22.

Mr. Arthur Henderson, discussing Labour's imperial policy in the periodical "Overseas", writes that Labour is certainly not a Little Englander in the sense of being indifferent to the potential utility of this great Alliance of Free States which the Empire in the best aspect implies. Labour stands in all its traditions for the principle which has made the real strength of the Empire, namely, consultation through self-government.

Master Of The Rolls.

Barony for Sir Charles Swinfen Eady.

LONDON, October 24.

The Right Hon'ble Sir Charles Swinfen Eady has been granted a Barony on retirement from the Mastership of the Rolls.

Profiteering Enquiry.

LONDON, October 24.

The Select Committee on Profiteering has decided to resume taking evidence.

Release of Troops in India.

Statement in the Lords.

LONDON, October 24.

In the House of Lords, replying to Lord Harris, Lord Balfour stated that 2,439 regulars had already embarked in order to relieve troops in India and 20,159 more would embark in October and 4,182 in November, leaving only 2,168 to complete demobilization. Therefore, unless some great disturbance occurred Mr. Montagu's undertaking that troops in India would be repatriated by the autumn would be more than fulfilled. Special instructions had been issued that the Territorials should be given priority in their class.

Colonial Development.

Lord Milner's Views.

LONDON, October 22.

Lord Milner, presiding at a dinner at the Connaught Club, paid a tribute to the war services of colonial civil servants, including those compelled to stay at their posts. It was due to the latter that the machinery of the Government was carried on throughout the war as steadily as in peace time. The wonderful stability of the Empire during the war was striking evidence of the loyalty of diverse races comprising it. It was impossible to lay down a general rule for the extension of self-government in this vast Empire, but they should learn, as far as possible, towards giving the people the management of local affairs. The development of the Colonies and Protectorates was imperative. He intended to get all the money possible for such development, despite the difficulties in these days of rampant economy.

Government in a Dilemma.

LONDON, October 24.

The issue of yesterday's vote in the House of Commons was whether the Alien masters should be allowed to pilot their own ships into British ports. The Government favoured permits being granted to French Masters in accordance with the convention with the French Cabinet, but is now confronted with a dilemma of asking the House to reverse its decision or denounce the convention. It is thought that the bill will be dropped. The defeat of the Government was due to the combination of the Labourites, Independent Liberals and Anti-Alien group. At least one hundred Ministers had opposed the Government.

Appeal to the Country Unjustified.

The Cabinet Council considered the position this afternoon. It is understood that the Government does not regard the defeat as sufficiently important to justify an appeal to the country.

General Diaz in London.

Receives Freedom of the City.

LONDON, October 24.

General Diaz had a great reception in the city to-day, when he received the Freedom of the City of London and the Sword of Honour at the Guildhall. He was afterwards entertained to lunch at the Mansion House, where there was a large and distinguished gathering including Mr. Balfour, Mr. Churchill, General Sir Henry Rawlinson, Sir Ian Hamilton, General Cavan, General Monash, and the Italian Ambassador.

Admiral Jellicoe's Tour.

An Interesting Incident.

LONDON, October 23.

The "Iron Duke," with Admiral Viscount Jellicoe on board, in the course of a tour of inspection, picked up two white men and one native in Christmas Island, who met the landing party with revolvers in hand, believing them to be Germans. They did not know that the war was over, having been cut off from the outside world for eighteen months.

British Labour Difficulty.

Management of Railways.

LONDON, October 24.

Negotiations between the Government and the Railwaymen's Union were resumed at Downing Street

yesterday. It is understood that Mr. Thomas submitted proposals that railways be managed by Joint Boards of Control, with a strong representation of Railwaymen.

The Aliens' Bill and Members of Parliament.

Care Being Taken of the French Susceptibilities.

LONDON, October 24.

A conference lasting one and a half hours took place at Downing Street this afternoon between the Government, and certain members of the parliament who have specially identified themselves with the Aliens' Bill. It is stated that an agreement was reached whereby a new clause will be submitted to the commons on October 27th, which will remove all the possibility of upsetting the French susceptibilities, and which will meet the Parliamentary objectors' views.

Currency Commission.

LONDON, October 24.

The Siam Currency Commission, which has been hard at work for some weeks has practically finished its labours. It is now receiving evidence of the witnesses who number over thirty including half a dozen Indian experts. The only witness yet to be examined is Sir Vithaldas, Thackersey who is ill. The Commission is not likely to present its report before the Christmas.

Auction of Tea.

LONDON, October 24.

Fortynine thousand and five hundred packages of Indian and Ceylon tea were auctioned this week. Prices were again very firm.

Sales of Lancashire Cotton Mills.

LONDON, October 24.

There have been further important sales of cottonmills in Lancashire. For example the Victor mill at Stalybridge with 165,000 spindles and 1,075 looms has been sold for nine hundred thousand sterling. The operatives concerned in the trend of events propose a joint conference with the employers.

Silver Reports.

LONDON, October 24.

Meets. Montagu Silver Report says, that the rise in price is due to the continuance of intense demand from China. The Continent is little disposed to buy at present abnormal level of prices. The Shanghai Exchange is 5'5. s. a taol.

Obituary.

Field Marshal Count Trautski.

LONDON, October 24.

A telegram to the "Times" from Tokio announces the death of Field-Marshal Count Trautski.

LONDON, October 24.

Deaths are announced of General Sir R. M. Steward and Lieut. Col. G. B. O'Donnell.

Russia

Bolshevism in Russia. Wholesale Murders and Torture. Startling Revelations.

LONDON, October 24.

Major Sayer, who has returned from Russia, told Reuter's representative that his investigations at Kieff, Kharkoff and elsewhere showed that wholesale murders, robberies and torture chambers were part of the normal life of Bolshevism in Russia. Many Bolshevik torturers and murderers, both men and women, had been captured and had pleaded that they were irresponsible cocaine fiends, and had joined the Bolsheviks in order to obtain supplies of the drug. One of the worst was a young woman, who specialised in killing officers of the White Guards. She was credited with the murder of several hundreds. Her practice was to stand the victim against a wall and start shooting with a revolver, beginning at the feet and working upwards, only despatching the victim when in a state of collapse.

Russian Situation.

General Yudenitch's Advance.

LONDON, October 24.

STOCKHOLM:—A telegram from Reval says:—General Yudenitch has renewed his offensive on the whole front. A "communiqué" reports successful advances in the directions of Pskoff, Luga and Tsarskoe Selo and mentions the capture of six positions in the vicinity of Tsarskoe Selo as a result of the attack by tanks. He has also advanced to within three miles of Krashayagorsk, the capture of which would mean the fall of Petrograd.

Eastern Front.

LONDON, October 24.

The "Times" says:—On the eastern front two more Red divisions have appeared on Admiral Kolchak's left flank.

Death of Colonel Steel.

Lieut.-Colonel Steel, Chief of the British Artillery Mission, died of typhus on the eve of the departure of the Mission. Only a handful of British officers remain.

Russian Blockade.

Germany's Attitude.

COPENHAGEN, October 24.

In the German National Assembly, to-day, the Foreign Minister, Herr Mueller referring to the Supreme Council's request regarding the blockade of Russia, said:—

Germany having herself suffered from hunger, the blockade could not be expected to assist in imposing it on Russia. Moreover, as long as Russia was not supplied with food-stuffs, so long would the Russians be unable to resist Bolshevism. Germany, therefore, could not agree to the Supreme Council's request. The Socialists supported Herr Mueller.

Allied Restrictions.

German Newspapers' Protest.

LONDON, October 24.

Allied restriction on German shipping in the Baltic, in order to compel the Germans to evacuate the Baltic provinces are evidently seriously affecting Germany. German Newspapers are loudly protesting against the restrictions, stating that many German ships have been seized. Fishing has been stopped. East Prussia's coal supply and Central Germany's potato supply seriously affected, and the food supplies from the central countries stopped.

France

Far Eastern Situation. Supreme Council's Decision.

LONDON, October 24.

An important step towards the stabilisation of the situation in the Near East has been taken by the Supreme Council in Paris, which has refused Rumania's demand for both banks of the Maron as far as the Theiss and the control of the Aradmat Railway, and has informed Rumania that the settlement by which Rumania gets Transylvania, a province of 120,000 kilometres, rich in minerals, is irrevocable. The Council has settled the vexed question of Banat, by dividing it between Rumania and Serbia. The latter gets the most-tar district of Torontal and two-thirds of the waterways of Banat. Rumania receives the districts of Temes and Caranseverin with the famous mines and steel works at Resicza and Piss.

Trial of M. Caillaux.

Bail Refused.

LONDON, October 24.

PARIS:—At his trial M. Caillaux demanded to be heard. He passionately protested his ability to vindicate his patriotism in spite of the evidence of what he described as adventures and cheats at a fabricated trial. The court adjourned until the 14th November and refused to grant bail, which M. Caillaux requested to enable him to take part in the elections.

Shortage of Silver Coinage.

Paris Trade Paralysed.

PARIS, October 24.

The shortage of small change in Paris has practically paralysed trading. Shopkeepers are refusing to give change to the public only offering notes. The Director of Mint declares that the shortage is unreal and due to a careless public. He does not believe that silver coinage is being smuggled out of the country or melted down in quantities sufficient to influence circulation. A decree prohibits travellers from taking from France over 1,000 francs in notes and ten francs small change. The millionaire Vanderbilt when embarking at Cherbourg had 40,000 francs confiscated.

Echo of Bonnet-Rouge Affair. Execution of Lenoir.

LONDON, October 23.

PARIS:—M. Foincare has refused to reprieve Lenoir of the famous Bonnet Rouge affair. Lenoir was ordered to be executed this morning, but a commission of five doctors were directed to examine Lenoir, who is paralysed in both legs, to decide whether he could be taken to Vincennes for execution. A later message said he was executed.

America

International Trade Conference.

Assistance for Struggling Foreign Nations.

ATLANTIC CITY, October 24.

At the International Trade Conference, the Secretary of Commerce, Mr. Redfield, urged the formation of a United States credit granting organisation to purchase securities of the struggling foreign nations under the supervision of a Federal Reserve Board, with a capital of one billion dollars. It would issue small bonds saleable in the United States. Mr. Redfield said that the United States could not get along by selling goods abroad against cash. The American Sub-Committee on textiles, metal and petroleum reported that American production of these commodities was ample to meet all foreign requirements.

American Labour Trouble. Capital and Labour.

LONDON, October 24.

WASHINGTON:—The United Mine Workers of America have rejected the proposal of the Secretary for Labour for the settlement of the coal strike, which is now scheduled to begin on the 1st November.

In response to another appeal from President Wilson, members representing the Public at the Industrial Conference have continued in session in the hope of formulating a programme acceptable to Capital and Labour.

Dominions

South African Politics. Unionist Leader's Proposal.

LONDON, October 23.

BLOEMFONTEIN:—At the South African Unionist Party Congress Sir Thomas Smartt, leader of the Opposition, declared that the present was a good opportunity for a "best man" Government, and General Smuts ought

to seize it. The Unionist Party were prepared to amalgamate with the Ministerialists but the Unionists did not want simply absorption. Sir Thomas Smartt advocated Imperial preference.

The Prince in Canada. Visit to Manufacturing Centres Wonderful Reception.

LONDON, October 24.
WINNIPEG, (ONTARIO).—The Prince of Wales had a busy time, visiting the characteristically English cities of Woodstock, Chatham and London, centres of important manufacturing and farming communities, which turned out 'en masse' to greet him. Replying to an address of welcome, the Prince dwelt on the great industrial future of Canada. The city was decorated and illuminated most lavishly, illuminations being obtained by water power from the Niagara, 100 miles distant. The Prince had a wonderful reception at Windsor, where thousands crossed the border from Detroit to supplement the population. A cheering crowd blocked the streets and even climbed on the engine of the Royal train to get a glimpse of the Prince.

Australia

Flight to Australia. Captain Matthews at Cologne.

LONDON, October 24.
Capt. Matthews, who started on the flight to Australia on 21st instant, arrived at Cologne on the afternoon of the next day.

Germans in New Guinea Australian Ex-Soldiers' Request.

LONDON, October 23.
BRISBANE.—A deputation of ex-soldiers asked Mr. Hughes to deport Germans from the plantations in German New Guinea. Mr. Hughes promised that if he were returned to power, he would visit New Guinea and then decide.

Indian Telegrams.

(ASSOCIATED PRESS)

United Provinces War Prisoners in "Mesopotamia"

ALLAHABAD, October 29.
The Pioneer's Baghdad correspondent wires:—The repatriation of prisoners of war domiciled in Mesopotamia is now practically completed. It is understood that their return has given great satisfaction both to their families and to the public. Prisoners themselves are never weary of expressing their appreciation of the considerate and humane treatment experienced by them in India, in painful contrast to the appalling callousness and brutality shown by the Turks to their prisoners. A painful impression has been caused by the news, that of 34 Indian Infantry men of the Baghdad Residency Guard, who were interned on the outbreak of the war in 1914, not a single man has returned alive.

N. W. F.

The N.-W. Frontier.

ALLAHABAD, October 29.
The "Pioneer's" special correspondent writes:—The Mahabads and the Wazirs are showing combined activity in the Tebi District. Wano is still occupied by Afghan troops, who are receiving food by convoys from Afghanistan.

More Powindah Kirris are moving down towards India. The preliminary procedure outlined in the Government "communiqué" of the 23rd instant, namely, representatives of Wazirs and Mahabads, will be summoned to hear terms it is proposed to impose upon them, is being put into operation in the area in which expedition may be necessary.

Calcutta

Peace Celebrations.

Calcutta's Appeal for Funds.

CALCUTTA, October 29.
The Peace day celebrations Sub-Committee have issued an appeal for subscriptions, in which they state:—In the past outward symbols of rejoicing have been manifested by illuminations of streets and houses and displays of fireworks. The Committee feel that at a time when there is so much distress among the poor of Calcutta her citizens would desire that expression of their heartfelt joy should take another form. They believe that there is no better way of celebrating the glorious victory of the Allies, and no surer method of impressing on the minds of the people the significance of this victory, than by entertaining the soldiers and sailors who have contributed to the successful issue of the war, by entertaining school children and by distribution of food and clothing amongst the poor of Calcutta.

Lord Ronaldshay's Tour.

CALCUTTA, October 29.
Lord Ronaldshay is now away on tour in Sikkim. Leaving Darjeeling on Wednesday last, His Excellency proceeded to Namchi, eighteen miles from Darjeeling and 5,200 feet above sea level. After visiting the monasteries on the way he reached Gangtok, fifty-six miles from Darjeeling, and 6,800 above sea level. Here Lord Ronaldshay met the Maharajah of Sikkim. On Monday morning His Excellency left for Dikchu.

An American in Sikkim.

CALCUTTA, October 29.
The 'Englishman' publishes particulars of an American student now in Tibet. He is Mr. W. Y. Evans Wentz, an American by birth, and an M.A. of the Stanford University, California. He went to Darford and has done much research work in Europe. Mr. Evans Wentz spent six months in Ceylon and next proceeded through Southern India during the spring of 1913 and thence to Kashmir. From Kashmir he worked his way eastward, through the holy cities of Northern India, and entered Sikkim in the spring of this year with the sanction of the Government of India and the Maharajah of Sikkim, and began his researches in Tibetan literature with the assistance of the Lama Dawa Samdup Kazi, Headmaster of the State Lhasa Ceding School in Gangtok. Mr. Evans Wentz's chief work has been the translation of rare Tibetan manuscripts and of books in Tibetan from Bhutan.

Health of Bengal.

Official Review.

CALCUTTA, October 29.
A resolution on public health in Bengal shows increased death-rate over the birth-rate. The outstanding feature of the year was the widespread mortality caused by a severe epidemic of influenza, which swept in two distinct waves over the Presidency, and left behind a disastrous aftermath of minor illness and impaired national vitality. Appearing first in a mild form in the summer months, it spread rapidly over the province, subsided and disappeared and then broke out again in an infinitely more virulent and dangerous form in the autumn. The mortality from influenza is estimated at 350,000 to 400,000 deaths. The provincial birth-rate was 32.9 and the death rate 28.1 per mille. The augmented death roll was largely due to malaria of a severe type, but more particularly to the appalling ravages of influenza. The most lamentable feature of the sanitary history of the year was the appalling increase in the mortality from febrile diseases due mainly to the epidemic of influenza. The total number of deaths amounted to 1,357,906, as compared with 888,768 in 1913, and 976,679 of the quinquennial average. Of this total the Sanitary Commissioner calculates that 365,158 deaths must have been due to influenza. The first indication of this disease in Bengal was received in June and it was recognised almost simultaneously in Calcutta, and in a number of other towns in the Twenty-four Pargannas. It spread rapidly along the railway and steamer routes, the employees on the docks and railways and postal services and traders being the earliest victims. Calcutta appears to have been the main disseminating centre and the extraordinary rapidity of its spread was undoubtedly due to the relatively excellent railway communications of the province. The first epidemic outbreak lasting about six weeks was marked by absence of complications and the fact that it was chiefly confined to towns. The second epidemic outbreak occurred about the middle of September. It spread more slowly than the first but was infinitely more serious, being characterised by the great frequency of dangerous respiratory and other complications which resulted in appalling mortality. Towns and villages suffered alike, but on the whole the mortality was greater in the rural than the urban areas. The incidence of the disease also varied greatly among the different classes of the population. In general the females suffered less severely than young adults. Owing to the sudden onset and rapid spread of the epidemic little could be done to check its ravages, and both medical and sanitary organisations were powerless to devise measures adequate to the occasion. Moreover, lack of knowledge of any real specific against the disease rendered efficient general treatment impossible.

Native States

The Viceroy's Tour.

Visit to Jhird and Nabha.

VICEROY'S CAMP, (DEHRA DUN), Oct. 28.
Their Excellencies, accompanied by Mr. Holland, Political Secretary, and staff, arrived at Sangpur, the capital of the Jhind State, at 12.45 P.M., on the 23rd instant, on an informal visit. His Highness and the Political Agent Mr. Crump, were present, with the principal officials and Sardars of the State, at the Guest House to receive them after lunch. His Highness showed his celebrated hunting "cheetas" to Their Excellencies, who were much interested. His Excellency then presented badges and "sanads" of Indian titles to Rai Bahadur Lala Brij Narain, Minister, Sardar Bahadur Sardar Dalip Singh and three awards of honour for good recruiting work, for which the State has been remarkable, to (1) Sardar Sher Singh Nazam, (2) Pandit Narain Singh Daa, B.A. Deputy Foreign Minister, and (3) Sardar Lachman Singh Superintendent of Police. A brief drive through the city which was handsomely decorated, took Their Excellencies to the Imperial Service Troops lines, where His Highness showed them with justifiable pride the trophies won by the Regiment in East Africa. After a brief inspection of the lines Their Excellencies said good-bye to His Highness and left for Malerkotla at 3 P.M. Their Excellencies arrived at Nabha at 6.45 P.M. on the 23rd instant on an informal visit and were received at the Bir Mahal by His Highness and Mr. Crump, the Political Agent. After presenting his chief Sardars and officers and a short conversation with Their Excellencies, His Highness took his leave, returning to dinner, at which Their Excellencies, Mr. Holland, Political Secretary, Mr. Crump, Political Agent, Their Excellencies' Staff and His Highness' principal Sardars were present. After the toast of His Majesty the Emperor had been honoured, His Highness proposed the health of the Viceroy and Lady Chelmsford. His Excellency, in a brief and informal reply, thanked His Highness warmly for his hospitality and eulogised the services of the Nabha State during the war. After dinner Their Excellencies listened to some Indian music, and then were conducted by His Highness to the roof of the Palace to view the fireworks. The gardens of the Bir Mahal were beautifully decorated and illuminated and the fireworks were most effectively displayed. His Highness drove His Excellency to the station in his own car, Her Excellency following with the Political Agent. The route was decorated and illuminated throughout. At the station the Viceroyal train was in waiting and shortly after 10 P.M. His Highness said good-bye to Their Excellencies, and then as the train moved off, called for three cheers for them, which was most cordially given.

Mysore

Mysore Legislative Council.

MYSCORE, October 29.
At a meeting of the Mysore Legislative Council, presided over by Sardar Kantaraj Urs to-day, there was an interesting discussion on the question of direct election and district representation to the Legislative Council. Mir Humza Hussain, Second Member of the State Council, moved for the introduction of a Bill further to amend the Mysore Legislative Council constitution in accordance with the announcement made in the recent speech of the Dewan enlarging the strength of the Legislative Council from 21 to 30 members and giving each district representation of a member instead of a member representing two districts as at present.

Mr. M. Basavayya said that with a view to make the Council more representative and to encourage local patriotism, it would be necessary to permit candidates from any district to stand for the Council from any other district. He also stated that elections to the Council should be through direct voting and not through local bodies. Nawab Gulam Ahmed Kalami supported Mr. Basavayya. He said that out of 57 lakhs of people in the State, not even one-third was adequately represented in the Council. He pointed out the case of the Mahomedan community, which was inadequately represented. He suggested the need of widening the franchise to enable the various communities and interests to be represented in the Council. He said there was no representative of mining interests from Kolar Gold Fields. There was no European representative and the Native Christian community was unrepresented in the Council. Messrs. Venkatachamanna, Karnick Krishnamurti Rao, Venkatakrishnayya, C. Narasimhayya and Sesharamayya spoke against the suggestions of Mr. Basavayya. Messrs. H. Chennya and K. P. Puttana Chetty also took part in the discussion. Mir Humza Hussain, replying to Mr. Basavayya's suggestions, said that there were capable men in each district and the conditions in each district varied and a representative of the Mysore District could not know the conditions in the Malnad. What they wanted from the districts was representation by local men. Regarding the suggestions as to the broadening of the franchise and direct representation they would be considered by the Government when rules were to be framed. The bill was introduced and passed unanimously.

General

The Town Hall Question

OOTACAMUND, October 29.
On a circular letter issued by the Chairman, Ootacamund Municipal Council, appealing for Rs. 5 or 6 lakhs for a Town Hall, the Nilgiri Traders Association, at a meeting to-day, resolved as follows:—This association is of opinion that in view of the more pressing requirements of this station in the shape of, housing the poor, combating influenza and other pressing sanitary needs, the question of providing a town hall can well stand over for at least another five years. With building materials at their present high prices would be unwise to construct such a building during the next few years. As to the necessity for a town hall and the site thereof, the Association would reserve its opinion for the present. In view of the Station extending in the direction of Wanlock Downs, the selection of a site at the other extreme of the town also requires careful consideration. Under any circumstances this meeting considers that a town hall costing Rs. 5 lakhs is much beyond the requirement of this station, taking into consideration its limited population.

Bombay

Famine operations in Bombay.

BOMBAY, October 29.
In a Press note summing up the famine operations and scarcity in the greater part of the Presidency for the past 12 months owing to the failure of the last year's monsoon, the Bombay Government state that owing to timely rainfalls this year the situation has greatly improved and relief operations are nearly closed. One direction in which scarcity made itself most felt was as regards fodder owing to not only fodder failure but also to heavy demand made by the Army Department.

Very serious loss of valuable Cattle.

In spite of distribution of nearly 10 crores of pounds of fodder to affected centres, very serious loss of valuable cattle took place, but the results as regards human relief is described as being satisfactory. Gratuitous relief of grain doles and cooked food was effectively given owing to increased efficient unofficial co-operation.

Generous contribution of Private Charity.

As in previous famines, private charity generously contributed towards the alleviation of distress and the prominent private organisation was the Bombay Presidency Famine Relief Fund which collected a handsome donation of Rs. 12,30,000 including contribution of Rs. 3,00,000 and 1,82,000 from the Indian Peoples Famine Trust Fund Ltd. and the Western India Turf Club respectively. Their activities were mainly directed towards transport of grass and grain and distribution of clothes to the needy. They also organised innumerable cheap food grain shops in several districts. The Government also offered much relief by suspension and remissions of land assessments and grant of Taxavi loans.

Vadod Wire Cutting Case.

All the accused convicted.

Ahmedabad, message October 28th says:—The Second Special Tribunal delivered judgment to-day in Vadod wire cutting case. Out of the 36 accused originally put on trial 24 have been already acquitted and the remaining 12 were found guilty of offences under Sections 121 I. P. C. and 25 of the Indian Telegraph Act read with Section 149 I.P.C. All the accused were sentenced to three years rigorous imprisonment under section 25 of the Indian Telegraph Act and were further sentenced to various terms of rigorous imprisonment under Section 121, two of the accused being sentenced to transportation for life, four to ten years, three to five years, one to four years and two to three years, the sentences to run concurrently.

జూ బు లు

పూనా ప్రాచ్యవందనసభ.

అయ్యో, 2-11-19 రాత్రి నైజాం మొయిన్ నేను కల్లావెగడ సూర్యనారాయణరావుగారు నే. శ్రీరామ శాస్త్రిగారు మరొకరినూ మిక్కిలి బయటపెట్టారు. సికింద్రాబాద్ 8 వ తేదీ మధ్యాహ్న భోజన ముగిసిన పిమ్మట వారా తేదీకి బెజవాడ రామమోహనాచార్యులవారి గారి వైవచనముగాని వచ్చి బహు కలసికొని మాతోరా గోరెదను.

పితామహం. వంగూరి సుబ్బారావు.

చీరాల - కార్మికసభ.

అయ్యో, ఈ పేరుతో నాకసభ 28 వ తేదీన జరుపు నట్లును ఆదివారము ప్రచురించిన ఆహ్వానపత్రములో అంకి రెడ్డి అంజనేయులు (పెరలి) అని నా పేరును ప్రకటించియున్న వారిని తలచిన వెంటనే తెలియచున్నది. ఈ విషయము నాకేమి తెలియ దనియు ఈ మాటలతో నాకేమియు సంబంధములే దనియు తెలుసుకొన్నాను. నాయుత్పదల తేదీతో నాకేమియు సంబంధము లేదు. నాకేమియు సంబంధము లేదు. నాకేమియు సంబంధము లేదు.

అంకిరెడ్డి అంజనేయులు.

ఒక విజ్ఞప్తి.

అయ్యో, "అంధి నాటక గ్రంథకర్తల జీవితము" అను నామముతో ఒక గ్రంథమును తయారు చేయుటకు సంకల్పించుకొని కొంతకాలము చేయుచుంటిమి. కావున మాచూర్యమునకు అంధి నాటక గ్రంథకర్తలైన కిమ చూడితా చూడితనాటకములను, వారిజీవితములను వ్రాసిన గ్రంథమును ప్రచురించుచున్నాము. సభాసభకును ప్రార్థించుచున్నాము. వెదకలేక పరిశోధించుచున్నాము. కొలము నాగేశ్వరశర్మ కొడాలి సత్యనారాయణరావు

విద్యావిషయిక నిబంధనలు.

అయ్యో, మనయాంధ్ర జాతీయ విద్యావ్యాప్తికిని లోపముల నివారించుకొను మార్గముల నాలోచించు కొనుటకును వీలగునట్లు దొరతనమువారు ప్రచురించు విద్యావిషయిక నిబంధనలు (ఎడ్యుకేషన్ రూల్సు) ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమువారు అత్యవసరము. ప్రాథమిక పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులను విద్యయం దానక్షిగలిగి యింగ్లీషు తెలియనియెడల నులభ్యముగ గ్రహించవలెనట్లు తెలుగుభాషలో నిబంధనలు ప్రచురించబడినందున విద్యాభ్యాసకారుల మూలమునకప్పు ఎవరికైనా స్వత్రా క్రమగ విద్యానిబంధనలు తెలియక విస్మయము చెందుదురు. కావున ఎడ్యుకేషన్ రూల్సు త్వరలో తెలుగుభాషయందు ప్రచురించబడుట అత్యంతావశ్యకమని దొరతనమువారికి సవరణముగ విశదపడచుకొనుచున్నాడను. జాతీయములు ఈ విషయమున ప్రధాన పాత్రధారులు. మేలుపాక, ముద్దా సామవ్వశాస్త్రి.

నెల్లూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు

అయ్యో, ప్రస్తుతము మాపుయందు నవసించు జిల్లాకలెక్టరుగారు మర్యాదజేరేమును, వారి నామము రామచంద్రుంగారు, వీరు స్వాతంత్ర్యయుద్ధము, కవిత్వ సంతానములై సాహసముగలవారు, దయాద్రోహములు, ఎల్లప్పుడు జనుల మేలుగోరి వారిజీవితములను మేలుచేయుచు పరిపాలనము చేయువారు, వారు జనసామన్యమైన యభివృద్ధిలను పీలయినంతవరకు అయిదు దెచ్చువారు. ప్రస్తుతము జరుగు గడచిదల వివరణ తమ దైర్య సాహసములేకను, స్వాతంత్ర్యదార్శనములను, ఆపగలిగిరి. మతిమోక పురుషులైన అనేక అసభ్యులకు ఈ జిల్లా పాలయి యుండియుండెడిది. ఈ జిల్లా కలెక్టరుగారిని మరల పరిపాలించు దినములలో మరియొక జిల్లాకుమార్చి మాకు పూర్వము ఉండిన జిల్లాకలెక్టరు స్వామికట్టుపల్లిగారిని తంపుచున్నాడు. ఈ కలెక్టరును రాష్ట్రముకట్టుపల్లిగారు ఈ జిల్లాకు పంపిరి. జనులెల్లరును రామచంద్రుంగారుగారిని యిందుకొనుటకు ఇచ్చినకు చెప్పుచున్నాడు. కాన గవర్నమెంటువారు తమ ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు.

యం. అంజనేయులు.

తమ్మిలేటి ముంపులు.

అయ్యో, తమ్మిలేటి భద్రాచల సమీప కాంతార ప్రకృతి కృపలందనములతో యేలూరు ప్రకృతి కృపలందనములతో కలసి సున్నతో విశ్రాంతియొందుచున్నది. వీరి నానుకొని యున్న రెవిన్యూ డిల్టా భూముల నెన్నిటిలో తన పొట్టుకు తెచ్చుకొనుచు, కట్టలను దెయకొని ప్రకృతి స్వరూపభారతీయై, భీతిగొల్పుచున్నది. వీనికి కారణము లేక పోలేదు. ఏలూరునుండి, పోలవరము వరకు విశాలముగా నుండి, అటు నుండి సన్నులి వెడల్పులేక యిండుటలేకను, రయిలులు భీతావహులై తమభూములపై ముంపునవ్వము రాకుండ పెద్ద పెద్ద కట్టలు బోయిండుచేతను, ఈ జలక్రోధము కలుగుచున్నది. నువూరు, రి.రి. సం. నుండి రయిలులు అనేక కడగండ్లు పడుచు, తమజీవనాధారమును భూములకు వీడలేక, రెండవవృత్తి చేయుటకు చేరగాక, నవ్వములచే గుండుచుండుట మూడి, గవర్నమెంటువారు జాలివహించి 2 సం. రివిన్యూ చేయించి ఇచ్చియున్నారు. కాని నది విశాలము చేయుటకు గురించి యేమియు యోచించినట్లు లోచదు. గవర్నమెంటువారు కడదార్చివచ్చుచున్నై, పోలవరమునండి కొల్లెటివరకున్న రివిన్యూచూరును రయిలులవద్దనుండి కొంతభూమిని తీసికొని యొక కొంత విశాలముగా దిగువకు క్రవ్వించినయెడల ఏవిధమైన ముంపునవ్వములు నుండవచ్చును త్వరలో ఈ యేర్పాటు చేయించ వలసిన దనియు గవర్నమెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నాము.

మోతేపల్లి నూర్యనారాయణ.

దేశీయ మహాసభ.

I
అయ్యో, అత్యవసరమున జరిగిపోవునది నిర్ణయించబడిన యీ మహాసభ 28 తేదీన వెలువడిన క్రితము జరిగిన వెంటనే సభజరుగు ప్రకృతి నిర్ణయించుటకునూడ సంజేయము కలుగుచున్నది. సభాధ్యక్షునిగ నెవ్వరి నెన్నుకొని కోయింకవరకును ప్రచురించబడుటలేదు అధ్యక్షుని యెన్ని కనుగూర్చి తలపురు తదియండి సభ్యులగు గోరుచున్నారు. కడచినమహాసభజరిగిన కడపటి యొక్క రత్నములలో మన జాతీయమందు పంజాబు అల్లలు బురోహ మహాసంగ్రామసంధి మొదలగు నెన్నియో ఆకాంతి కరములను కొంతకాలమునకు సగు కార్యములు జరిగినవి. ఇట్టి సమయమున సభాధ్యక్షునిగ కొంత తీవ్రమును కార్యసాధన వసంతును సగు లోకమాన్య జేతనునని చెప్పక తీరదు. ప్రస్తుతము లెలకు పోయియును విశేషములందుండిన సభజరుగు నియమిత కాలమునకు పూర్వమే స్వజాతీయము జేరగలకదా! ఈ మహాసభకు అంధియొక్క విశేషముగ బోవుటవసరము. ఇంతకుమున్ను కొందరు స్నేహితులను మరొకరినూ జాతీయములను ప్రతినిధులుగ నెప్పుడు యాచారమొప్పును. ఇక్కడెల్లలచేతక క్షిప్ర జాతీయములను రైతులు మున్నగు వారుగాక రాజకీయ భిక్షులను భరించుకొనదగిన ప్రతియోధునిమను బోవుట యొక్కతము. రాజోవు మహాసభను మనజేయన కావ్యంబులను మన మాన్యకర్తను. ఉద్ధారకులతోపాటు దేశీయకార్యమై యొందించు ప్రతియోధునిమను ఈ సమయమున తన విధ్యక్త భర్తమును నెరవేర్చుకొనునగా! సోపేట, దర్శనుమాంటి ఆదినారాయణ.

II

అయ్యో, ఈ సంవత్సరము జాతీయమహాసభ అత్యవసరమునందు జరుగునట్లు నిర్ణయించియున్నాడు. మన జాతీయ నాయకులలో సమర్థులగువారిని ఈ సభ కధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనవలసియున్నది. కాంతీకరులగుచున్నది. అయినను నేను దీనిసంగతి కొంతవ్రాయుచున్నాను. నాయకుడు జాతీయలయొక్క కష్టములను వాంఛలను వీర్వి ప్రయత్నింపవలసి యున్నది. ఇట్టివాడు అనేకులుగలరు. జాతీయ ప్రాణము నయినను తక్కువించుటకు సిద్ధపడిన నాయకులుగలరు. వీరు మాత్రమేకాదు చాలామంది న్యాయపరిచివాడు. ఇతరజాతీయలలో అనేకులగు కష్టములను పాలకడి కారాగృహములలోనున్న జాతీయములను కదలక యింకను పాటు పడుచున్నాడు. వీరిలో ముఖ్యులై యున్న వారు లజపతిరాయ మొదటివాడు. అరవిందమోహన బెనర్జీగారు మంత్రమాలితులైనందు పంజాబీవాడు ఇంతవరకును వారు ఎందుచేతనే కాలము గడుపుచున్నాడు. మనసోదర మిత్రులగు మనమృగ దీక్షానాయకులలో అరీసోదరులు గలరు. ఇప్పుడు మన నాయకులలో క్రభుత్వమువారి యభిమానమున వదిలి నిర్ణయముగా

ప్రజలకోర్కెలను వెలుబుచ్చుట మనానీయును ఒకరు కావలయును. అట్టివారి లెక్క మహాత్ముని నడలోకింపుడు. భరతఖండము యొక్క యధాపక్షి తిని అతడు కనుగొనెను. ఇంచువినుచు చాల తరిపించినాడు. అది అంతయును లోకమునకు వెల్లడించుచున్నాడు. ప్రజాయథ మెత్తబడినను జడియువాడుగాడు. ఇట్టికార్యములకు ఏటికిని జంకడు. మనస్సాక్షిగా తాను సమీపకార్యమును సాధ్యము జేయుట అతని విధియైయున్నది. ఎన్నియోమామలు అనేక సంవత్సరములు ప్రవాస భిక్షున సంతోషముగా ననుభవించినాడు. రాజకీయ వ్యవహారములలో నీత దృగ్గోచరులలో మొదటివాడు అని చెప్పుటకు ఎంతమాత్రమును నందియును లేదు. అనేక సంవత్సరములు జాతీయ మహాసభకు సంధించిన దక్షిణ హిందూజాతీయము నకు గల యువనభటు కార్యదర్శిగను బొంబాయి రాజధాని సభకు కార్యదర్శిగను నుండెను. లోకమాన్యము నీయనుండి సకాలములోనే రాగలరని తెలియుచున్నది. కావున మనయొక్క విధ్యక్త భర్తమును నెరవేర్చుకొనుటకు మనకున్న విశ్వాసము వాపుటకును అన్ని సంఘములవారు లోకమాన్య బాలగంగాధరతిల్క్ మహాకవిని సభ్యుడు జదివిక ఎన్నుకొనలరని ప్రార్థించుచున్నాను. కోట్వలి వెలమాటి శ్రీమన్నారాయణమూర్తి.

మలయ చందనము

గనేరియా అను నెకరోగమునకు మరారు, వధ్యము లేదు. పిలికారో మనలేదు. ఎలుపు, తెలుపు, వచ్చు, అను మూడు విధముల నెకరోగమును మూడు పూటలలో మాన్యును. అనేక రాజకుటుంబములలో వాడబడిన గొప్ప ఔషధము. వెల దర్శి-1-కి రు. 2-0-0. (1251) గంధర్వపార్వతీ, రాజమండ్రి.

ఆరోగ్యభాగ్యము

దీనిని పొందు సన్యాసమును బట్టి జీవమాత్రా చేయుటకు నలయువారు ఆ యుక్తేవసారి సంగ్రహము 1708 వైద్య విద్య అను గ్రంథమును చదువుడు. కృతం, ఉపాఖ్యాయలేను. రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ, 27, చీవాటూరు, మదరాసు. 160 పుటల పుస్తకము ఉచితము ఆరోగ్యమును కార్యకళలను పొందుట స్వాస్థ్య భాగ్యమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమాన్యమును కలగజేసి కీరసాఖ్యమును దృఢకారమును, ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియు నే నే భరించి తంజెము. వెంటనే ప్రాచుర్యంబు. (212) వైద్యశాస్త్రి మోకంకర్ గోవిందజీ, ఆరోగ్యనివా ఔషధాలయం, 1574 బాడ్యే, మద్రాస్

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Obstructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described as an aid to Nature—the actual cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural"—that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by next post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Bataia (India.) DR. BIER'S ERECTRUSS (669)

నర్సాపురము

పంతులు.

నర్సాపురం, అక్టోబరు 27:—ఈ మధ్యకు రెవెన్యూ కమిషనరీ, రోజుకు రెండు సార్లు సర్వేయిల పాదము పోయెను. ఇంతియేగాక వచ్చు తెగులని రయితులు పోయెను. రోజు మొత్తం వరకు వ్యాపించి మంత్రివర్గము చేయించునది కనుక ముఖ్యమంత్రి సంతకము చేయించునది కావలసిందిగా యింకను పోయెను. వైద్యులను పంపించి యింకను పోయెను. వైద్యులను పంపించి యింకను పోయెను. వైద్యులను పంపించి యింకను పోయెను.

ఉద్వేగము.

మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్ర పంతులుగారు గోదావరి జిల్లాకు వచ్చిరి. ఇ. దేశియే, కార్కుగారు ఈ నెల 18 వ తేదీన నుండి రైతులను పరీక్షించుచున్నారని. కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరుగారు నిన్నటి రాత్రి ఇచ్చిటికి వచ్చిరి. ఈ రాత్రి జిల్లా బోర్డు మీటింగు ఇచ్చుటకును.

విద్యుత్తు.

తైలం ఉన్న రిపాతలను గుర్తు మెంటువారి స్వాధీనములోకి తీసికొని రెండవరకతి కళాశాలను స్థాపించుచున్నారని. వారిపై జిల్లా కలెక్టరుగారు ఇన్ స్పెక్టరుగారు లెక్కరి సిఫార్సు చేసినట్లు కూడ తెలియుచున్నది. బంధువులలోనుండి రెండవరకతి కళాశాలను తమ యాజమాన్యము క్రిందికి తీసికొనవలసి గుర్తు మెంటు వారు ప్రత్యేకించి యిచ్చినట్లు సమాచారము లాభింప వచ్చుచున్నది. ఈ సమాచారము తైలం ఉన్న రిపాతలను రెండవరకతి పాతలను చేయించి నిచ్చుచున్నారని. వారిపై జిల్లా కలెక్టరుగారు ఇన్ స్పెక్టరుగారు లెక్కరి సిఫార్సు చేసినట్లు కూడ తెలియుచున్నది.

ఇచ్చుట ప్రాయశః క్రమముగాను ముఖ్యము గత వారములో నుంచునది. ప్రస్తుతము ఈ రెండవ రకతి కలెక్టరుగారు ముఖ్యముగా యిచ్చుచున్నారని. ఇదిగత కలెక్టరు తైలం ఉన్న రిపాతలను సమాధానముగా మన్నటి యిచ్చుచున్నారని. వారిపై జిల్లా కలెక్టరుగారు ఇన్ స్పెక్టరుగారు లెక్కరి సిఫార్సు చేసినట్లు కూడ తెలియుచున్నది.

రెవెన్యూ.

ప్రజలకు కిరాయి మిగుల నష్టముగా నిచ్చుచున్నారని యిదిగత ప్రాంతములోని. ఆయనకు ఇంకను అట్లే యిచ్చుచున్నారని తెలియజేయుటకు మిగుల చింతించుచున్నాను. ప్రస్తుతము నిద్రవోలునంది నర్సాపురమునకు తాడేపల్లి గూడెమునంది కలెక్టరుగారు అంచల మీద కూర్చుని తీసికొని పోవుచున్నాను. నర్సాపురమునకు కూడ తాడేపల్లి గూడెము నుండియే జలాలమీదగాని మోటారుబండ్ల మీదగాని తీసికొనివచ్చెడియెడల ఈ తాలూకా ప్రజల కందరకుడు కిరాయి లెక్కలో నుండును. ఇట్లు చేసినయెడల నిద్రవోలునంది నర్సాపురమునకు ఉపాయము వారసర ముందరు గనుక కొంతమంది పోయెను. అందుకు జల్కూల సదువు టకు చేసి సామ్య అంతగా నవరముందరు...దిశాభిముఖ.

నిదమరు

కాలము.

నిదమరు, అక్టోబరు 28:—ఈ మధ్యకు ముఖ్యము అమి రుతుగా కలిసి పండిన పంటలు రోసి కొనుటకు పోయెను. నవ్వు ముచ్చెనది. క్రొత్త పంటలు 1-కి 8-4-0 కొనుచున్నారు. ప్రాంతభాగము 8-0-0 లు భరయ్యును.

ముఖ్యము.

నిదమరు తాలూకాలో 2 ముఖ్యములు అగ్గిముఖము లున్నవి. అందులకు నలుదిశలనుండి అగ్గి క్రిందరూపు 82 గ్రామములున్నవి. ఈ యాగ్నిని కారీక్ష క్రింద రూపు.

16 మైళ్ళదూరమున గ్రామములున్నవి. ఇంతదూరమున గ్రామములనుండి పొట్టిలు పోవునప్పుడు దగ్గర గ్రామముల దిస్తావేజులు రిజిస్ట్రేషన్ చేయుచు దూర గ్రామముల వారిని త్రిపు చున్నారని ప్రజలలో కదంతగా నున్నది.

దిశాభిముఖము.

బందరు అంధ్రాభిముఖము కళాశాలకు చందాల కనులును గురించి భాండాగార సభ్యులు చాలా నష్టమునందలి పనిచేయుచున్నారు.

రాత్రిపాతలము.

ఈ పాతలములను 50 మంది బాలుకు చదవుచున్నారని. ఇదిగత 2 సంవత్సరములు గవర్నమెంటు వారివలన కేరళమున పొందబడినది.

ఇకర విషయములు.

ఈ సంవత్సరం బహుశః గ్రామములను 1829 వ సంవత్సరము ది. పి. దల్లియనాన నీరు గవర్నమెంటు చేయని యెడల ప్రజలు కష్టముల పొందుదురు గనుక అధికారులు యోచించవలసియున్నది...దిశాభిముఖ.

సీమ మోహనవల్లి చీరలు

16 మూలల పొడుగు 2 1/2 మూలల వెడల్పు. వీరినెల రు 7-8-0; చీర 1 కి పొట్టు ఖచ్చ 0-8-0.

సాగరైక కొంగును దిగవుక నేయబడిన అంచును గలిగి మిక్కిలి అందముగా నుండును. నాగరికమును, సాగమును గలిగిన ఈ మోహనవల్లి చీర మెంటువులతో నేయబడినది. ప్రీతి లకు మిక్కిలి ఆకర్షణమును సంతోషమును గలిగించునది ఈ మోహనవల్లి చీర. చాయిత గాగరైక ఒక కళాశాలము 2 చీరలు తీయువాటి పొట్టు ఖచ్చలు ఇశాం. చిరునామ: కొర్నాటు పట్టణానికి వ్యాపారులు, 272 మెంటుస్ట్రీటు, మెంటులింగు పోస్టు, మద్రాసు.

వాలంబీరు సిగరెట్లను

మాత్రమే వాడుడు

బహుశః యిచ్చుచున్న రకము లన్నిటికంటె మిక్కిలి మేలైనది. 8000 సిగరెట్లు (వరి, పగిగా పొట్టులు కట్టబడి యుండు) నిండుపెట్టె 1-కి నెల రు 75. 3000 సిగరెట్లు (అడవిమీది పొట్టులు కట్టబడి యుండు) సగముపెట్టె 1-కి నెల రు 37-8-0.

వైద్య కంపెనీలకు; వ్యాపారస్తులకు కమిషన్ భారా లముగా నీయబడును. యేజంట్లు కావలెను కమిషన్, మం ది శీత మియించును. (1880)

పి. ఆర్. కిట్టి అందుకో, తంజావూరు.

శ్రీకృష్ణ భారతము.

కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే మూలా నసారముగా నులభింపబడినది. ఇందు నన్నయారల భారతమున లేని కథ తెన్నొ కలవు.

- 1 వ సంపుటము (అదిగభావర్యములు) నెల రు 3-0-0
 - 2 వ సంపుటము (అరణ్యపర్వము) 3-0-0
 - 3 వ సంపుటము (విరాటాద్యోగములు) 3-0-0
- పొట్టిటి కొనవారే భరింపవలెను. వైపు ప్రకములు రా యిల్ల నైజు గ్లెజు కాగితము కాల్చివేయెడు.

వలయునారు:—మేనేజరు, కలావతి ప్రెస్సు, (1885) రాజమ. ప్రి అని వ్రాయవలెను.

కీర్తి శేఖరైవ శ్రీ దేవగుప్త సన్యాసిరాజ కవిరాజ గ్రంథములు

- 1. ఆంధ్ర భగవద్గీతాశాస్త్రము కవిరాజగ్రంథము (తమ సంస్కృతిలోనుండు సుమారు తెనుగువర్ణము 1-4-0 పారాయణ కృతీలులములు)
 - 2. మిరాబాయి చరిత్రము లేక హరిభక్తి సుధా రసము. ఇందు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వర ప్రోత్సములు, 0-12-0 భక్తజన కర్షణములు.
 - 3. సతీమతీ-ప్రీతి కథ్యరత్నాంబ, బాలికా పాత కాలల కళ్యంతోప యుక్తము. 0-4-0
- పుష్పాంజలి (Adoption of basket of flowers) అపూర్వము (New plot) య. 1-0-0. మేనేజరు:—కవి రాజ గ్రంథములు. (1882) బోడవరము, విశాఖపట్టణము జిల్లా.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలవర్ణితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

- 1. లక్ష్మీనిలాసరము:—లక్ష్మీనిలాస ప్లేగురోగులకు ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమునలన విరోధియై యున్నాడు. ఒకే యొక లక్ష్మీనిలాస రసముగల సీసా తమయొద్ద ముంచెడిని ప్లేగుకు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాంతము వేంకటాచల వారి సంతోషముగ బల్కగలదు. దినబ్యరము, మూడవ నాల్గవ బ్యరములు, సన్న పాకము మొదలగునవి కష్టక గుణ మును. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. (594)
- 2. శ్రీనివాస తైలం:—ప్లేగు గడ్డకును, నందుల నొప్పి పోవుటకును మంచియందు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇశాం.
- 3. వైశ్యావరాసం:—దీని వేదించినట్లుచేసిందియే మూత్రము కట్టక (లరా) వాంతిభేది, కీకభేది, అశ్మర భేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం.
- 4. బాలకుభోదయము:—బిడ్డలకు కలరా; తియ్యని మందు. మందము, మలబద్ధము, అశ్మరభేది, కృత్కము, కడు పుట్టియుండుట, ఆకలితకుండుట మొదలగునవి గుణములు. బిడ్డల పుష్టిగలవారును. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం.
- 5. లోకామయవార కస్తూరిమాత్రం:—బిడ్డలకు కడు

స్సు ముడిరవారి, బాలింకిలకు ఉత్తమగుణ కారి. మందము, పడికము, దగ్గు, అశ్మరము, కీకవారి, పార్శ్వనామపు, మలబద్ధం, బ్య రం, చలిబ్యరము, యర్పము మొదలగు యిం కవనేక రోగములను గుణముచేయును. (801)

250 మాత్రము గల సీసా	0-4-0
కపాళ కర్పతో 5-కి	1-8-0
" " 12-కి	2-18-0
" " 25-కి	5-8-0

వరి కొవధముతోకూడ అనుపానము తెచ్చును పంపబడును. శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

వకటన

మహా మహాపాశ్చాత్య కొక్కండ వెంకటరత్న కవి. ఇరవీయలైన అమృదిమలైన ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. ఆంధ్ర భాషాభిమాను లెనైననగ్రంథముల నచ్చుచేయించుటకు వైద్యరేని వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన భననచేయ నునుజేసి గ్రంథముల విషయము సర్వస్వార్థక్రయములను బడె యగలదు. అందువలన భాషా నేతకు చేయుటయొన నిశ్చయము నీతియందున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు నహా యము చేయుటయొన రెండు ముక్కరములను గలగ గలవు.

- 1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమాహాత్మ్యము (ప్రబంధము), 3 అలామిలో పాశ్చాత్యము, (యక్ష.గానము), 4 సత్యవారా యుగపాదుసము (ప్రబంధము).

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరవారు క్రింది శివనామాట వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, రెండు పెట్టిబిడి, మద్రాసు.

ఆశ్చర్యములో నాశ్చర్యము.

విరోధమైన గాలి తలగడలు. కిటియందును కొకాయెక్క మరచిలను తీసికెడి కావలసినవలకు గాలిని నింపుకొని మరచు మునుకటికెడి కిసిం

నీ చిన యెడల మిక్కిలిసామ్య కరమైన కలదిం దగును. ఆ క్కరలేనప్పుడు మరచుకొని గాలియంతయు పోయినదే తేలులో గాలి ఒడియందు గాలి యెంచుకొనవచ్చును. ఇది కిరోదాధ గలవారికిని,

క్రయాదీతులకును కదితర ప్రశాసనాస్థమునకును మిగుల ప్రయోజనకరమైనది. ఒక సారిపరీక్షించి సామ్యమున పొందుట కలదిండు 1-కి అలాము 0-8-0, కపాళఖచ్చ ప్రత్యేకము. (536) చిరునామా:—ధనలక్ష్మి కంపెని, నెం. 6, వెంకటేశు శ్రీనిధి, సామనాకరశేట, మద్రాసు.